

Urząd Marszałkowski Województwa
Zachodniopomorskiego

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
projektu
„Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa
Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017
z uwzględnieniem perspektywy
na lata 2018-2023”

Szczecin, 2012

Nadzór merytoryczny:

Wykonawca:

ATMOTERM S.A.

ul. Łangowskiego 4, 45-031 Opole

Telefon: +48 77 44 26 666; Fax: +48 77 44 26 695

E-mail: office@atmoterm.pl; www.atmoterm.pl

Zespół autorski:

Zespół autorów pod kierownictwem mgr Danuty Wunschik

mgr inż. Ksenia Jechna

mgr inż. Karolina Zysk

mgr Katarzyna Kędzierska

mgr inż. Magdalena Pochwała

mgr Anna Gallus

mgr inż. Anna Pachura

mgr inż. Janusz Pietrusiak

mgr inż. Laura Kalbrun

mgr inż. Bogusław Śmiechowicz

Weryfikacja merytoryczna:

Spis treści:

1.	WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW	5
2.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	6
3.	WSTĘP	7
4.	INFORMACJE O PROJEKCIE DOKUMENTU	9
4.1.	Cel projektowanego dokumentu	9
4.2.	Zawartość projektowanego dokumentu	9
5.	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	13
6.	PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	14
7.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO ...	15
8.	ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU GOSPODARKI ODPADAMI	16
8.1.	Charakterystyka województwa zachodniopomorskiego	16
8.1.1.	Położenie geograficzne i podział administracyjny	16
8.1.2.	Demografia	17
8.1.3.	Warunki gospodarcze województwa	17
8.1.4.	Warunki geologiczne i ukształtowanie terenu	17
8.1.5.	Warunki glebowe	18
8.1.6.	Wody powierzchniowe i podziemne	18
8.1.7.	Prawne formy ochrony przyrody na terenie województwa zachodniopomorskiego	18
8.1.8.	Lasy	20
8.1.9.	Infrastruktura transportowa	20
8.2.	Obszary NATURA 2000	21
8.3.	Ogólna charakterystyka stanu środowiska w województwie	25
8.4.	Analiza i ocena aktualnego stanu gospodarki odpadami	27
8.4.1.	Odpady komunalne	27
8.4.2.	Odpady podlegające odrębnym przepisom prawnym (w tym odpady niebezpieczne)	28
8.4.3.	Odpady pozostałe	31
9.	WPŁYW NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU ODSTĄPIENIA OD REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	32
10.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA OCENIANEGO DOKUMENTU	33
10.1.	Odpady komunalne	33
10.2.	Odpady podlegające odrębnym przepisom prawnym (w tym odpady niebezpieczne)	33

10.3. Odpady pozostałe.....	36
11. OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM, REGIONALNYM.....	37
11.1. Dokumenty strategiczne Unii Europejskiej.....	37
11.2. Dokumenty strategiczne kraju	37
11.3. Dokumenty strategiczne województwa	41
12. ANALIZA I OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	49
13. ŚRODKI ZAPOBIEGAJĄCE ORAZ OGRANICZAJĄCE PRAWDOPODOBNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	82
14. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.....	83
15. SPIS RYSUNKÓW	84
16. SPIS TABEL	84

1. WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW

IZ	-	instalacja zastępcza
RIPOK	-	regionalna instalacja przetwarzania odpadów komunalnych
TPOK	-	termiczne przekształcanie odpadów komunalnych
Kpgo 2014	-	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014
PEP	-	Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016
SZRP	-	<i>Strategii Zrównoważonego Rozwoju Polski do 2025 r.</i>
GUS	-	Główny Urząd Statystyczny
POKA	-	<i>Krajowy Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032</i>
WFOŚiGW		Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie
NFOŚiGW	-	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
MŚ	-	Ministerstwo Środowiska
MSW	-	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
ooś	-	ocena oddziaływania na środowisko
PEP	-	<i>Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016</i>
PIOŚ	-	Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska
PIS	-	Państwowa Inspekcja Sanitarna
POiŚ	-	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
KPOKA	-	Krajowy Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
POŚ	-	<i>Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.)</i>
Sprawozdanie	-	<i>Sprawozdanie z realizacji WPGO za lata 2009-2010 r.</i>
RDOŚ	-	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RPO WZ	-	<i>Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013</i>
RZGW	-	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SIWZ	-	Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia
SOOS	-	strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
SOZAT	-	System Zarządzania Informacjami Środowiskowymi
UE	-	Unia Europejska
WIOŚ	-	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie
OUB	-	odpady ulegające biodegradacji
WPGO 2009	-	<i>Plan gospodarki odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013-2018</i>
WSO	-	Wojewódzki System Odpadowy
BDA	-	Baza Danych o Odpadach

2. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu: „**Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023**” (WPGO) jest art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199/2008 r., poz. 1227, ze zm.).

Zawartość niniejszej Prognozy wynika z art. 51 ust. 2 ww. ustawy. Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania projektowanego dokumentu na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi.

Analiza celów ustanowionych w WPGO wykazała, że są one zgodne i realizują cele strategiczne województwa, a także innych dokumentów strategicznych kraju. Ponadto wszystkie cele i kierunki działań wyznaczone w projekcie WPGO realizują cele środowiskowe ujęte w międzynarodowych dokumentach, programach i planach.

Ocena aktualnego stanu gospodarki odpadami w województwie zachodniopomorskim pozwoliła wskazać problemy, jakie istnieją obecnie w województwie w zakresie gospodarki odpadami.

Według danych szacunkowych, wyznaczonych na podstawie jednostkowych wskaźników generowania odpadów przyjętych w Kpgo 2014, w 2010 r. w województwie zachodniopomorskim wytworzono przeszło 564 tys. Mg odpadów komunalnych. Około 40,8% odpadów generowanych jest w dużych miastach. Nieco ponad 37% odpadów wytworzono w miastach zamieszkałych przez mniej niż 50 tys. osób, 22,1% na terenach wiejskich.

Według danych GUS w 2010 roku na terenie województwa zachodniopomorskiego zebrano łącznie ponad 480 tys. Mg odpadów komunalnych, z czego bezpośrednio z gospodarstw domowych zebrano ok. 336 tys. Mg. Selektynie zebrano łącznie ponad 41 tys. Mg odpadów, co stanowi blisko 8,7% ogólnej masy zebranych odpadów komunalnych.

W 2010 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego w sektorze gospodarczym, wytworzono około 120 tys. Mg odpadów niebezpiecznych. Największe ilości wytworzone zostały na terenie Gminy Police – prawie 84 tys. Mg.

Aż 69,5% masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych stanowiły odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej.

Wskazane problemy środowiskowe znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w projekcie WPGO zadań. W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ tych zadań na poszczególne elementy środowiska, populację oraz zdrowie ludzi itp.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach WPGO ma zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. A zatem, zgodnie z metodologią ocen oddziaływania na środowisko proponowanie szczegółowych rozwiązań alternatywnych nie ma pełnego uzasadnienia.

W niniejszym dokumencie wskazane zostały działania, które mogą wywołać skutki negatywne dla środowiska. Możliwe, że ich realizacja wymagać będzie wykonania szczegółowego raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Jednak, patrząc przez pryzmat celu, w jakim jest opracowywany i realizowany „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023”, należy uznać, że środkami zapobiegającymi prawdopodobnemu negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są między innymi rozwiązania zaproponowane w projekcie aktualizacji tego dokumentu.

3. WSTĘP

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt dokumentu: „**Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023**” (zwany dalej Planem oraz WPGO). Dokument został sporządzony w 2012 roku, jako realizacja obowiązku wynikającego z zapisów znowelizowanej ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r., Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.).

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji wyżej wymienionego projektu dokumentu, której elementem jest niniejsza prognoza, jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko oraz zapewnia zgodność z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.).

Omawiany Plan, opracowany został zgodnie z formalnie określonymi wymogami prawnymi.

Prognozy oddziaływania na środowisko projektów programów, planów, strategii i polityk sektorowych, określających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, sporządzane są, jako jeden z wymaganych elementów procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanej dla takich projektów.

Prognoza wpływu na środowisko stosowana jest, jako narzędzie prewencji podczas procesu decyzyjnego i w fazie przechodzenia do realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Ocena środowiskowych skutków realizacji strategii, polityk, programów i planów winna być podstawowym narzędziem weryfikacji zamierzeń administracji rządowej i samorządowej pod kątem spełnienia zasad zrównoważonego rozwoju. Aby prognoza skutków ich wpływu na środowisko była efektywnym i skutecznym narzędziem zapewniającym, że podczas ich realizowania uwzględniane są zasady zrównoważonego rozwoju, należy:

- jasno określić jej założenia i merytoryczny zakres oceny,
- określić mierniki ekologicznych oddziaływań, służących do obiektywnej oceny oddziaływań bezpośrednich i pośrednich, krótko- i długoterminowych,
- zapewnić zintegrowany proces podejmowania decyzji poprzez określenie związku pomiędzy strategiczną oceną oddziaływania a innymi instrumentami polityki rozwoju.

Zakres prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.).

Przepis ten wskazuje, że prognoza oddziaływania na środowisko powinna:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,
 - obszar Natura 2000

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Ponadto, prognoza powinna również uwzględniać zakres i stopień szczegółowości określony przez właściwego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz właściwego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Niniejsza prognoza odpowiada powyższym wymaganiom.

Celem prognozy jest określenie skutków dla środowiska wynikających z realizacji ustaleń przedmiotowego projektu „**Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023**”.

4. INFORMACJE O PROJEKCIE DOKUMENTU

4.1. Cel projektowanego dokumentu

Projekt Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami ma służyć realizacji Polityki Ekologicznej Państwa. Przyjęte w WPGO priorytety oraz zadania służyć będą realizacji obowiązujących wymogów ustawowych w zakresie gospodarki odpadami, zasad wynikających z programów rządowych, zasad zrównoważonego rozwoju Polski oraz dokumentów strategicznych w województwie.

Celem przedmiotowej prognozy jest zidentyfikowanie ewentualnych oddziaływań na środowisko realizacji analizowanego projektu „**Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023**”, zarówno tych pozytywnych jak i negatywnych.

4.2. Zawartość projektowanego dokumentu

Podstawę prawną do sporządzenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 stanowią art. 14-14c znowelizowanej ustawy z dnia 27 kwietnia o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.) Celem dokumentu jest określenie systemu gospodarki odpadami w województwie uwzględniającego wymagania środowiskowe, społeczne i gospodarcze. Dokument zawiera charakterystykę województwa oraz charakterystykę i ocenę aktualnego stanu gospodarki odpadami, sporządzoną na podstawie inwentaryzacji i analizy zagadnień związanych z gospodarowaniem odpadami. Opracowanie określa cele, kierunki działań i zadania gospodarki odpadami w zakresie:

- odpadów komunalnych,
- odpadów niebezpiecznych,
- odpadów pozostałych.

Ponadto, opracowanie zawiera harmonogram rzeczowo-finansowy określający zakres czasowy, jednostki odpowiedzialne za jego realizację, szacunkowe koszty i źródła finansowania. W dokumencie zwrócono również uwagę na zagadnienia dotyczące właściwego monitoringu planowanych działań.

Cele wyznaczone do realizacji w ramach WPGO przedstawiają się następująco:

Cel nadrzędny:

Stworzenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i opartego na hierarchii sposobów postępowania z odpadami komunalnymi

Cele główne, zgodne z Krajowym planem gospodarki odpadami 2014:

- Cel 1. Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB
- Cel 2. Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska
- Cel 3. Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów
- Cel 4. Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów

Poniżej przedstawiono cele szczegółowe, zgodne z *Krajowym planem gospodarki odpadami 2014*, które należy zrealizować do 2017 roku.

Cele szczegółowe, krótkoterminowe do roku 2017:

Odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji

- Cel 1. Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych oraz systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015 r.
- Cel 2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów:
- w 2013 r. nie więcej niż 50%,
 - w 2020 r. nie więcej niż 35%
- masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- Cel 3. Zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 60% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.
- Cel 4. Przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, (papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło) z gospodarstw domowych oraz odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych min. 50% masy do 2020 r.

Odpady zawierające PCB

- Cel 1. Sukcesywne likwidowanie odpadów zawierających PCB o stężeniu poniżej 50 ppm

Odpady zawierające azbest

- Cel 1 Sukcesywne osiąganie celów określonych w przyjętym w dniu 15 marca 2010 r. przez Radę Ministrów „*Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032*” w okresie od 2012r. do 2022 r.

Oleje odpadowe

- Cel 1. Utrzymanie poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50%, a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie co najmniej 35%
- Cel 2. Pełne wykorzystania mocy przerobowych instalacji do regeneracji olejów odpadowych

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

- Cel 1. Utrzymanie do roku 2022 poziomów odzysku i recyklingu w wysokości dla zużytego sprzętu powstałego z wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego:
- poziomu odzysku w wysokości 80% masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75% masy zużytego sprzętu
- Cel 2. Utrzymanie do roku 2022 poziomów odzysku i recyklingu w wysokości dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu teleinformatycznego, telekomunikacyjnego i audiowizualnego:
- poziomu odzysku w wysokości 75% masy zużytego sprzętu,
 - poziom recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących

ze zużytego sprzętu w wysokości 65% masy zużytego sprzętu

- Cel 3. Utrzymanie do roku 2022 poziomów odzysku i recyklingu w wysokości dla zużytego sprzętu powstałego z małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego, sprzętu oświetleniowego, narzędzi elektrycznych i elektronicznych z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawek, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz przyrządów do nadzoru i kontroli:
- poziomu odzysku w wysokości 70% masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50% masy zużytego sprzętu
- Cel 4. Utrzymanie do roku 2022 poziomów odzysku i recyklingu w wysokości dla zużytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości co najmniej 80% masy tych zużytych lamp
- Cel 5. Osiągnięcie poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok.

Zużyte baterie i akumulatory

- Cel 1. Rozbudowa systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych, pozwalająca na osiągnięcie następujących poziomów zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych:
- 25% do 2012 r.
 - 45% do 2016 r. i latach następnych masy wprowadzonych baterii i akumulatorów przenośnych
- Cel 2. Utrzymanie wydajności recyklingu z 2011 r. na poziomie nie mniejszym niż:
- co najmniej 75% masy zużytych baterii i akumulatorów niklowo-kadmowych,
 - co najmniej 50% masy pozostałych zużytych baterii i akumulatorów
- Cel 3. Utrzymanie poziomów wydajności recyklingu - co najmniej 65% masy zużytych baterii i akumulatorów poprzez dążenie do pełnego wykorzystania mocy przerobowych zakładów przetwarzania zużytych baterii i akumulatorów

Odpady medyczne i weterynaryjne

- Cel 1. Podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych w okresie do 2022 r., uwzględniającej segregację odpadów u źródła powstawania, zmniejszając tym samym ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych

Pojazdy wycofane z eksploatacji

- Cel 1. Osiągnięcie minimalnych poziomów odzysku i recyklingu odniesione do masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu w skali roku:
- 85% i 80% do końca 2014 r.,
 - 95% i 85% od dnia 1 stycznia 2015 r.

Zużyte opony

- Cel 1. Utrzymanie, w perspektywie do 2022 r., dotychczasowego poziomu odzysku

na poziomie co najmniej 75%, a recyklingu na poziomie co najmniej 15%

Odpady opakowaniowe

Cel 1. Osiągnięcie, do roku 2014, poziomów odzysku i recyklingu odpadów powstałych z opakowań oraz utrzymanie poziomów w latach następnych:

- opakowania razem: 60% odzysku*, 55% recyklingu*,
- opakowania z tworzyw sztucznych: 22,5 % recyklingu*, **,
- opakowania z aluminium: 50 % recyklingu*,
- opakowania ze stali, w tym z blachy stalowej: 50% recyklingu*,
- opakowania z papieru i tektury: 60% recyklingu*,
- opakowania ze szkła gospodarczego poza ampułkami: 60% recyklingu*,
- opakowania z drewna: 15% recyklingu*

* Nie dotyczy opakowań mających bezpośredni kontakt z produktami leczniczymi określonymi w przepisach *ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne* (Dz. U. z 2008 r., Nr 45, poz. 271, z późn. zm.)

** Do poziomu recyklingu zalicza się wyłącznie recykling, w wyniku którego otrzymuje się produkt wykonany z tworzywa sztucznego.

Zbędne środki bojowe i odpady materiałów wybuchowych

Cel 1. W okresie do 2022r. zakłada się sukcesywne zagospodarowanie materiałów odpadów wybuchowych, poprzez kontynuację dotychczasowego sposobu zagospodarowania zbędnych środków bojowych

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Cel 1. Osiągnięcie do 2020 r. poziomu 70% wagowo przygotowania do ponownego użycia, recyklingu oraz innych form odzysku materiałów budowlanych i rozbiórkowych

Komunalne osady ściekowe

Cel 1. Ograniczenie w perspektywie do 2022 r., składowania osadów ściekowych

Cel 2. Zwiększenie, w perspektywie do 2022 r., ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi

Cel 3. Maksymalizacja, w perspektywie do 2022 r., stopnia wykorzystania substancji biogennej zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego oraz środowiskowego

Odpady ulegające biodegradacji inne niż komunalne

Cel 1. Zmniejszenie masy składowanych odpadów do poziomu nie więcej niż 40% masy wytworzonych odpadów do roku 2022

Odpady z wybranych gałęzi gospodarki odpadami, których zagospodarowanie stwarza problemy

Cel 1. Zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku

Cel 2. Zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem

Cel 3. Zwiększenie stopnia zagospodarowania odpadów w podziemnych wyrobiskach kopalni, w tym poprzez odzysk

5. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko wykonano w oparciu o przepisy *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE* z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny skutków niektórych planów i programów, *dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady* z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska oraz przepisy *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Materiałem wyjściowym był projekt „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023”.

W niniejszej prognozie dokonano analizy oddziaływań na środowisko poszczególnych działań przewidzianych do realizacji w ramach ww. projektu. Wykorzystano dane literaturowe oraz ustalenia własne, które zestawiono z analizą lokalnych uwarunkowań środowiskowych.

Analiza poszczególnych zadań zaplanowanych do realizacji w ramach WPGO została przedstawiona w tabelach nr 2,3 niniejszego opracowania i zawiera:

- działania,
- komponenty środowiska lub typ ekosystemu,
- identyfikację potencjalnych oddziaływań,
- czas trwania,
- rodzaj,
- informację o możliwym oddziaływaniu skumulowanym,
- sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań.

W prognozie określono, przeanalizowano i oceniono przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na poszczególne elementy środowiska zgodnie z art. 51 ust. 2 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

6. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Wdrażanie rozwiązań przewidzianych w omawianym WPGO wymaga stałego monitorowania oraz szybkiej reakcji w przypadku pojawiania się rozbieżności pomiędzy projektowanymi rezultatami a stanem rzeczywistym. Podstawą właściwej oceny wdrażania założeń Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, a także określenia problemów w osiągnięciu założonych celów jest prawidłowy system sprawozdawczości, oparty na zestawie określonych wskaźników. Powinien on zapewnić stałą kontrolę jakości zarządzania środowiskiem planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz pozwolić regulować działalność podmiotów, a jednocześnie ułatwiać funkcjonowanie systemu wydawania decyzji, udzielania zezwoleń i egzekucji.

Ponadto, WPGO określa zasady oceny i monitorowania efektów jego realizacji. W dokumencie tym zaproponowano wskaźniki ilościowe i jakościowe, które powinny pozwolić określić stopień realizacji poszczególnych działań. Ocena realizacji WPGO na podstawie wyznaczonych wskaźników dokonywana będzie, co trzy lata. Zamieszczone w dokumencie propozycje wskaźników monitorowania jego realizacji są właściwe i pozwalają w pełni ocenić zmiany, jakie nastąpią w środowisku w wyniku ich realizacji.

7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

W wyniku realizacji omawianego „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023” nie będą występować transgraniczne oddziaływania na środowisko. Wobec tego, dokument ten nie musi być poddany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Międzynarodowe ramy prawne dla procedury ocen oddziaływania na środowisko w przypadku, gdy działalność realizowana w jednym kraju (stronie pochodzenia) zasięgiem oddziaływania obejmuje terytorium innego kraju (strony narażonej), mogą powodować znaczące negatywne skutki dla środowiska stwarza *Konwencja z Espoo z dnia 25 lutego 1991 roku*. Wykonanie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko konieczne jest zawsze wtedy, gdy planowane projekty mogą znacząco oddziaływać na środowisko i ludzi sąsiadujących krajów. Ustalenia Planu obejmują zadania, które realizowane będą na obszarze województwa zachodniopomorskiego, a zasięg ich oddziaływania na środowisko będzie miał przede wszystkim charakter lokalny.

8.1.2. Demografia

Na koniec 2010 r. ilość mieszkańców województwa zachodniopomorskiego wyniosła 1 693 072 osób, średnia gęstość zaludnienia województwa to 74 osoby/km², podczas gdy średnia krajowa w 2010 roku wyniosła 122 osoby/km². Wysoka gęstość zaludnienia występuje w powiatach grodzkich np. Szczecin (1 349 osób/km²), a najniższa w powiatach ziemskich np. w powiecie drawskim – 33 osoby/km². Ludność miejska to około 1 164 509 osób, a wiejska 528 563 osób. Mężczyźni stanowią ok 48,5% ogółu ludności województwa, natomiast kobiety ok. 51,5%.

8.1.3. Warunki gospodarcze województwa

Bliskie sąsiedztwo Morza Bałtyckiego jak również granicy z Niemcami sprzyja rozwojowi przemysłu na terenie województwa, głównie transportu morskiego pasażerskiego i towarowego.

Duże znaczenie dla gospodarki województwa zachodniopomorskiego ma lokalizacja na jego terenie 4 morskich portów handlowych, 10 małych portów bałtyckich i 13 przystani rybackich. Za ich pośrednictwem realizowane jest około 90% ruchu promowego pasażerskiego, a także około 47% ruchu przeładunkowego w kraju.

Największymi zakładami przemysłowymi zlokalizowanymi na terenie województwa są: Zakłady Chemiczne Police, PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. – Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra, Kronospan Szczecinek.

W województwie rozwinęły się następujące gałęzie przemysłu: przemysł stoczniowy, chemiczny, energetyczny i drzewny, a także rolno – spożywczy, w tym rybołówstwo i browarnictwo.

Na terenie województwa znajdują się trzy specjalne strefy ekonomiczne:

- Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna,
- Słupska Specjalna Strefa Ekonomiczna,
- Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna.

Ilość podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w regionie na koniec 2010 r. wyniosła 220 405 podmiotów, z czego ok. 85% to sektor prywatny. Większość zarejestrowanych w przedsiębiorstwach w województwie to podmioty zatrudniające do 9 osób.

8.1.4. Warunki geologiczne i ukształtowanie terenu

Obszar województwa zachodniopomorskiego położony jest w obrębie zachodnioeuropejskiej platformy paleozoicznej, która powstała w okresie karbońskim. Po wielokrotnych zlodowaceniach w jego powierzchniowej budowie geologicznej dominują utwory czwartorzędowe o znacznej miąższości. Utwory starsze niż pochodzące z ostatniego zlodowacenia pojawiają się przy powierzchni, jedynie marginalnie w okolicach Szczecina i Koszalina, jako wynik olbrzymiego nacisku masy lodowca i wyciskania starszych utworów na powierzchnię lub tworzenia porwaków materiału starszego. Obszary czołowo-morenowe położone w kilku pasach odzwierciedlających kolejne subfazy postępu lodowca zbudowane są z przemieszanego materiału w postaci glin zwałowych, głazów i żwirów. Położone przed nimi równiny sandrowe zbudowane są z piaszczystego materiału wodnolodowcowego, natomiast rozległe równiny wysoczyznowe i denno-morenowe, zajmujące największy odsetek powierzchni zbudowane są z glin zwałowych i piasków gliniastych. Sieć rynien glacialnych prowadząca współcześnie doliny rzek wypełniona jest osadami piasków i żwirów. Część z nich wypełniają też pokłady osadów aluwialnych oraz torfy. W regionie zastoisk na południowy wschód od Szczecina spotykamy rozległe obszary iłó, pyłów oraz piasków zastoiskowych. Obszary piasków eolicznych występują na powydumowych obszarach Równiny Wkrzańskiej oraz Goleniowskiej oraz oczywiście na wybrzeżu Bałtyku.

8.1.5. Warunki glebowe

Na terenie województwa zachodniopomorskiego występują gleby polodowcowe z przewagą bielcowych i brunatnych. Na dość dużych obszarach występują gleby torfowe z grupy bagiennych oraz czarnoziemy w okolicach Pyrzyc i Stargardu Szczecińskiego.

Gleby województwa zachodniopomorskiego charakteryzują się dużym zróżnicowaniem typologicznym, różną wartością bonitacyjną, jak i przydatnością glebowo-rolniczą. Według danych GUS z 2010 roku, wśród gruntów ornych województwa zachodniopomorskiego największy udział, wynoszący 51,15%, stanowią gleby średniej wartości (klasy IV). Drugą co do wielkości grupę stanowią gleby dobre (klasy III), które obejmują 20,7% powierzchni oraz klasy V zajmujące 20,4% powierzchni gruntów ornych. Najmniej jest gleb bardzo dobrych (klasy II), które zajmują 0,7% powierzchni gruntów ornych. Gleby najlepszej I klasy właściwie nie występują.

Ogólnie stan gleb użytkowanych rolniczo w województwie zachodniopomorskim jest stosunkowo dobry, przeważają gleby kwaśne i lekko kwaśne. Większość użytków rolnych województwa to gleby niezanieczyszczone, o naturalnych zawartościach metali ciężkich, nadające się pod wszystkie uprawy.

8.1.6. Wody powierzchniowe i podziemne

Województwo zachodniopomorskie zajmuje powierzchnię 22 902 km². Znacząca część województwa znajduje się na obszarze regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego (ok. 77%), a pozostała — na obszarze regionu wodnego Warty (ok. 23%) oraz regionu wodnego Ücker. Polska część dorzecza tej rzeki o pow. 15 km² jest zlokalizowana na terenie powiatu polickiego (gminy: Police, Dobra Szczecińska, Kołbaskowo). W regionie wodnym Ücker nie ma istotnych cieków wodnych ani jezior.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego znajdują się znaczne zasoby wód powierzchniowych: dolny odcinek rzeki Odry wraz z dopływami, rzeki Przymorza, Zalew Szczeciński oraz około 1650 jezior o powierzchni powyżej 1 ha, w tym 172 jeziora o powierzchni powyżej 50 ha. Najważniejszymi rzekami województwa są Odra, Drawa, Myśla, Płonia, Parsęta, Ina oraz Rega i Wieprza, a najważniejszymi jeziorami są: Dąbie, Miedwie, Drawsko, Bukowo i Lubie.

Pod względem zasobności wód podziemnych województwo zachodniopomorskie znajduje się na trzecim miejscu w kraju. Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych szacowane są na poziomie 172 395,47 m³/h (stan na 31.12.2009 r.). Zasoby wód podziemnych występują w piętrach wodonośnych: czwartorzędowym i trzeciorzędowym. Głównym źródłem wód użytkowych są wody porowe piętra czwartorzędowego (ok. 90% ogółu zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych na terenie województwa).

W województwie zachodniopomorskim zaopatrzenie w wodę pitną oraz na potrzeby gospodarcze opiera się głównie na ujęciach wód podziemnych, które ze względu na jakość są najlepszym źródłem zaopatrzenia w wodę. Wyjątkiem od tej zasady jest miasto Szczecin, którego potrzeby komunalne i gospodarcze są pokrywane w głównej mierze z ujęcia wód powierzchniowych z jeziora Miedwie oraz z Kanału Kurowskiego. Ogólnie stopień zanieczyszczenia wód podziemnych na obszarze województwa zachodniopomorskiego można uznać za umiarkowany.

8.1.7. Prawne formy ochrony przyrody na terenie województwa zachodniopomorskiego

Powierzchnia obszarów stanowiących krajowy system obszarów chronionych w województwie zachodniopomorskim w roku 2010 wynosiła 599 873 ha. Na obszarze województwa znajdują się dwa parki narodowe, a także pozostałe przewidziane prawnie formy ochrony przyrody. Obszary chronione związane z krajobrazem pojeziernym dominują w południowej części województwa, w rejonach pojezierzy: Ińskiego, Drawskiego, Myśliborskiego, Choszczeńskiego i Wałeckiego oraz równin:

Drawskiej i Wałeckiej. Trzecim regionem o dużej koncentracji różnych form ochrony przyrody, głównie parków krajobrazowych i rezerwatów jest dolina Odry.

Parki narodowe

Na terenie województwa zachodniopomorskiego znajdują się 2 parki narodowe: Woliński oraz Drawieński.

Woliński Park Narodowy – utworzony w 1960 roku; obejmuje ochroną część największej polskiej wyspy – Wolin; obecna powierzchnia Parku wynosi 10 937 ha, ekosystemy leśne stanowią 42,5 % powierzchni Parku, ekosystemy wodne 42,8 % i ekosystemy lądowe nieleśne 14,7 %; szczególne walory to: najpiękniejszy odcinek polskiego wybrzeża klifowego, dobrze zachowane lasy bukowe, unikalna – wyspiarska delta Świny, przybrzeżny pas wód Bałtyku.

Drawieński Park Narodowy – teren Parku znajduje się na Równinie Drawskiej, która jest fragmentem Pojezierza Południowopomorskiego; zajmuje centralną część kompleksu leśnego zwanego Puszcza Drawską; w całości położony jest w zlewni rzeki Drawy; powierzchniowo dominują lasy - stanowią ponad 80 % powierzchni Parku - przede wszystkim buczyny, łągi olszowe i olsy, a także płaty borów sosnowych; charakterystycznymi elementami przyrody Parku są także torfowiska, oraz ekosystemy wodne i łąkowe.

Rezerваты przyrody

W województwie zachodniopomorskim występują 102 rezerваты przyrody. Wśród rezerwatów florystycznych dominują torfowiskowe i leśne. Te drugie tworzone głównie ze względu na ochronę zbiorowisk buczyny, w tym buczyny pomorskiej. Ponadto powołano kilka rezerwatów florystycznych dla ochrony stanowisk roślinności ciepłolubnej (np. Bielinek i Wrzosowiska Cedyńskie im. inż. Wiesława Czyżewskiego) oraz jezior lobeliowych, które są ewenementem na skalę krajową i występują tylko na Pomorzu. Rezerваты faunistyczne tworzone głównie pod kątem ochrony ptaków. Rezerwat na Rzece Grabowej powołano ze względu na ochronę ryb, z kolei rezerwat Strzalinny koło Tuczna ustanowiono dla zachowania jednego z największych znanych zimowisk nietoperzy w Polsce.

Parki krajobrazowe

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju (*ustawa o ochronie przyrody*, art.16, Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.). W województwie zachodniopomorskim znajduje się obecnie siedem parków krajobrazowych: Barlinecko-Gorzowski, Cedyński, Drawski, Iński, Doliny Dolnej Odry, Ujścia Warty, Szczeciński.

Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych (*ustawa o ochronie przyrody*, art.23, Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.). W województwie zachodniopomorskim znajdują się 23 obszary chronionego krajobrazu. Są one zlokalizowane na południu, wschodzie i północy tego regionu.

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie (*ustawa o ochronie przyrody*, art.40, Dz. U. z 2009 r. Nr 151,

poz. 1220, z późn. zm.). Na terenie województwa utworzono do tej pory 2512 pomników przyrody, z czego część to głazy narzutowe nierozzerwalnie związane z krajobrazem polodowcowym.

Stanowiska dokumentacyjne

Stanowiskami dokumentacyjnymi są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych (ustawa o ochronie przyrody, art.41, Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.). Na terenie województwa znajduje się 6 stanowisk dokumentacyjnych.

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mające znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne, oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania (ustawa o ochronie przyrody, art.42, Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.). W województwie zachodniopomorskim znajdują się 1 361 użytki ekologiczne, głównie zbiorniki wodne, torfowiska, fragmenty dolin rzecznych oraz wyspy i półwyspy.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne (ustawa o ochronie przyrody, art.43, Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.). Na terenie województwa zachodniopomorskiego powołano 38 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Są to przede wszystkim tereny leśne i podmokłe, fragmenty rzek oraz parki i lasy komunalne.

8.1.8. Lasy

Na ogólną powierzchnię województwa zachodniopomorskiego wynoszącą 2 289 248 ha, według danych GUS z 2010 roku, grunty leśne zajmują powierzchnię 828,7 tys. ha, w tym lasy 804,7 tys. ha, co daje lesistość 35,2%. Województwo zachodniopomorskie zajmuje trzecie miejsce w kraju pod względem lesistości, która jest wyższa niż średnia krajowa (29,2%). W porównaniu z 2008 rokiem, nastąpił wzrost powierzchni lasów o 3,44 tys. ha. Według dokumentu Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego, największą lesistością charakteryzują się powiaty ze wschodniej i południowej części regionu, w szczególności: walecki (54,5%), drawski (45,3%), szczeciński (44,4%) oraz ziemski koszaliński (42,0%) i myśliborski (41,5%).

8.1.9. Infrastruktura transportowa

O komunikacyjnym znaczeniu regionu województwa świadczy dostęp do Morza Bałtyckiego, Odry, międzynarodowa sieć dróg, a także połączenia droga kolejową i powietrzną. Na terenie województwa krzyżują się liczne szlaki transportowe i komunikacyjne, z północy na południe, a także ze wschodu na zachód. Sama aglomeracja szczecińska jest węzłem tych wszystkich połączeń ze względu na występowanie licznych powiązań komunikacyjnych wodnych, drogowych i lotniczych. Na tych szlakach odbywa się tranzyt towarów pomiędzy południem Europy, a basenem Morza Bałtyckiego.

Transport drogowy

W 2010 roku na terenie województwa łączna długość dróg wyniosła 13 549 km, z czego 12 322 o ulepszonej nawierzchni. Blisko 1 148 km stanowiły drogi krajowe, 2 115 km wojewódzkie, 7 112 km powiatowe i 3 173 km gminne. Przez obszar województwa przebiegają drogi krajowe nr: 3 (E65), A-6 i 6 (E28), 10, 11, 13, 20, 22, 23, 25, 26, 31, 37, 93 oraz budowana droga S3.

Ruch na drogach województwa charakteryzuje się nieregularnością i dużą dynamiką w ciągu roku. Związane jest to z dużym obciążeniem podczas sezonu turystycznego oraz tranzytem, zwłaszcza nadmorskim pasem.

Transport kolejowy

Przez obszar województwa przebiega kilka ważnych szlaków kolejowych są to:

- E-59 (AGC) Świnoujście – Poznań – Wrocław z odgałęzieniem na Szczecin Główny,
- C-E59 (AGTC) Świnoujście – Kostrzyn – Wrocław z odgałęzieniem w kierunku Szczecina Głównego i Portu Centralnego,
- 202 Gdańsk Główny – Gdynia – Koszalin – Stargard Szczeciński,
- 210 Chojnice – Szczecinek – Runowo Pomorskie,
- 402 Koszalin – Goleniów,
- 403 Piła – Wałcz, Kalisz Pomorski – Ulikowo,
- 404 Poznań – Piła - Szczecinek – Białogard – Kołobrzeg.

Stan linii kolejowych, jak w całym kraju, wymaga modernizacji. W wielu miejscach ze względów bezpieczeństwa stosowane jest ograniczenie prędkości poruszania pociągów do nawet 40 km/h. Niezbędne jest także zmodernizowanie trakcji energetycznej i wprowadzenie do użytkowania składów pracujących w różnych systemach zasilania sieci. Przygotowywany jest projekt uruchomienia aktywnego przed II wojną światową połączenia pomiędzy Świnoujściem a Berlinem, jednak do jego realizacji niezbędna będzie odbudowa mostu w Karnin łączącego Uznam z lądem.

Transport lotniczy

Do podstawowej sieci lotniczej kraju zaliczany jest port lotniczy Szczecin-Goleniów. Port ten jest w pełni przygotowany do obsługi ruchu pasażerskiego, jak i towarowego zgodnie z wymogami ICAO (Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego). Z lotniska odlatują regularnie samoloty do Warszawy czy Krakowa, a także Dublina, Londynu, Oslo, Bułgarii, Tunezji, Egiptu, Grecji i Turcji. W ramach rozwoju infrastruktury lotniczej w Polsce planowane jest przywrócenie portu lotniczego w Zegrzu Pomorskim koło Koszalina, jednak jego uruchomienie zależne będzie od zasadności ekonomicznej tego przedsięwzięcia.

8.2. Obszary NATURA 2000

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 to sieć obszarów chronionych na terenie Unii Europejskiej. Celem wyznaczania tych obszarów jest ochrona cennych, pod względem przyrodniczym i zagrożonych składników różnorodności biologicznej Europy.

Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 są dwie unijne dyrektywy:

- Dyrektywa Ptasia (*Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa*) - określa kryteria do wyznaczania ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem,
- Dyrektywa Siedliskowa (*Dyrektywa Siedliskowa - Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*) - ustala zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

Ww. dyrektywy zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2009 r., Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.).

Sieć Natura 2000 tworzą dwa typy obszarów:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW)/specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) tworzone dla ochrony:
 - siedlisk naturalnych,
 - siedlisk gatunków roślin i zwierząt.

Obszary Specjalnej Ochrony (OSO) zostały wyznaczone *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. z 2011 r., Nr 25, poz. 133).

Najważniejszymi instrumentami realizacji celów sieci Natura 2000 są oceny oddziaływania na środowisko oraz plany ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których utworzono obszar. Natura 2000. Działania ochronne winny uwzględniać wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe oraz cechy regionalne i lokalne danego obszaru Natura 2000.

W tabeli nr 1 przedstawiono obszary NATURA 2000 występujące na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 1. Obszary Natura 2000 na terenie województwa zachodniopomorskiego

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Kod obszaru
Obszary specjalnej ochrony ptaków		
1.	Puszcza Barlinecka	PLB080001
2.	Puszcza nad Gwdą	PLB300012
3.	Bagna Rozwarowskie	PLB320001
4.	Delta Świny	PLB320002
5.	Dolina Dolnej Odry	PLB320003
6.	Jezioro Miedwie i okolice	PLB320005
7.	Jezioro Świdwie	PLB320006
8.	Łąki Skoszewskie	PLB320007
9.	Ostoja Ińska	PLB320008
10.	Zalew Szczeciński	PLB320009
11.	Wybrzeże Trzebiatowskie	PLB320010
12.	Zalew Kamieński i Dziwna	PLB320011
13.	Puszcza Goleniowska	PLB320012
14.	Ostoja Wkrzańska	PLB320014
15.	Ostoja Witnicko-Dębniańska	PLB320015
16.	Lasy Puszczy nad Drawą	PLB320016
17.	Ostoja Cedyńska	PLB320017
18.	Jeziora Weltyńskie	PLB320018

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Kod obszaru
19.	Ostoja Drawska	PLB320019
Specjalne obszary ochrony siedlisk		
1.	Ostoja Barlinecka	PLH080071
2.	Przymorskie Błota	PLH220024
3.	Dolina Wieprzy i Studnicy	PLH220038
4.	Dolina Rurzycy	PLH300017
5.	Bobolickie Jeziora Lobeliowe	PLH320001
6.	Brzeźnicka Węgorza	PLH320002
7.	Dolina Grabowej	PLH320003
8.	Dolina Iny koło Recza	PLH320004
9.	Dolina Krapieli	PLH320005
10.	Dolina Płoni i Jezioro Miedwie	PLH320006
11.	Dorzecze Parsęty	PLH320007
12.	Janiewickie Bagno	PLH320008
13.	Jeziora Szczecineckie	PLH320009
14.	Jezioro Kozie	PLH320010
15.	Jezioro Wielki Bytyń	PLH320011
16.	Kemy Rymańskie	PLH320012
17.	Ostoja Goleniowska	PLH320013
18.	Pojezierze Myśliborskie	PLH320014
19.	Police - kanały	PLH320015
20.	Słowińskie Błoto	PLH320016
21.	Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski	PLH320017
22.	Ujście Odry i Zalew Szczeciński	PLH320018
23.	Wolin i Uznam	PLH320019
24.	Wzgórza Bukowe	PLH320020
25.	Strzaliny koło Tuczna	PLH320021
26.	Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	PLH320022
27.	Jezioro Lubie i Dolina Drawy	PLH320023
28.	Dolina Piławy	PLH320025

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Kod obszaru
29.	Uroczyska w Lasach Stepnickich	PLH320033
30.	Bagno i Jezioro Ciemino	PLH320036
31.	Dolna Odra	PLH320037
32.	Gogolice-Kosa	PLH320038
33.	Jeziora Czaplineckie	PLH320039
34.	Jezioro Bobięcińskie	PLH320040
35.	Jezioro Bukowo	PLH320041
36.	Jezioro Śmiadowo	PLH320042
37.	Karsibórz Świdwiński	PLH320043
38.	Lasy Bierzwnickie	PLH320044
39.	Mirosławiec	PLH320045
40.	Uroczyska Puszczy Drawskiej	PLH320046
41.	Warnie Bagno	PLH320047
42.	Diabelskie Pustacie	PLH320048
43.	Dorzecze Regi	PLH320049
44.	Dolina Tywy	PLH320050
45.	Mieszkowicka Dąbrowa	PLH320051
46.	Ostoja Golczewska	PLH320052
47.	Dolina Bielawy	PLH320053
48.	Wzgórza Krzymowskie	PLH320054
49.	Wzgórza Moryńskie	PLH320055
50.	Torfowisko Reptowo	PLH320056
51.	Mechowisko Manowo	PLH320057
52.	Jezioro Kopań	PLH320059
53.	Dziczy Las	PLH320060
54.	Bystrzyno	PLH320061
55.	Bukowy Las Górki	PLH320062
56.	Jezioro Stolsko	PLH320063
57.	Las Baniewicki	PLH320064
58.	Torfowisko Poradz	PLH320065

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Kod obszaru
59.	Wiązogóra	PLH320066
60.	Pojezierze Ińskie	PLH320067

Źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl/natura2000/pl/proste.php>

8.3. Ogólna charakterystyka stanu środowiska w województwie

Stan jakości powietrza

Według danych WIOŚ w Szczecinie, w 2010 roku w województwie zachodniopomorskim zostało wyemitowanych:

- ze źródeł punktowych, ogółem 39 882 Mg głównych zanieczyszczeń (bez dwutlenku węgla), w tym gazów w ilości 36 942 Mg i pyłów (ze spalania paliw) w ilości 2 940 Mg.
- ze źródeł powierzchniowych, ogółem 43 255 Mg zanieczyszczeń, w tym 22 397 Mg gazów i 20 858 Mg pyłu,
- ze źródeł liniowych, ogółem ok. 114 255 Mg zanieczyszczeń, w tym 63 615 gazów i 50 640 Mg pyłu.

Stan jakości wód powierzchniowych

- **Rzeki**

Z przedstawionych przez WIOŚ w Szczecinie wyników monitoringu operacyjnego w 2010 r. na podstawie sklasyfikowanych elementów biologicznych i fizykochemicznych wynika, że w 16 punktach występują wody o stanie dobrym (II klasa), natomiast w pozostałych 38 punktach wody o stanie umiarkowanym (III klasa).

W rzekach podlegających ochronie ze względu na występowanie ryb w warunkach normalnych nie są dotrzymywane główne standardy określone dla azotynów i fosforu ogólnego. Normy przekraczały także wartości BZT₅ i zawartość tlenu rozpuszczonego.

W wodach podlegających ochronie ze względu na ich wykorzystywanie do zaopatrzenia ludności w wodę występują przekroczenia wartości granicznych dla wskaźników zanieczyszczeń organicznych: ChZT_Cr i OWO.

- **Jeziora**

Badaniami biologicznymi objęto 11 jezior. We wszystkich tych jeziorach badano obfitość występującego fitoplanktonu. Wyniki badań wykazały, iż żadne z tych jezior nie spełnia wymagań dobrego stanu ekologicznego. W większości jezior występują wody o stanie umiarkowanym. Przydatność wód do bytowania ryb w warunkach naturalnych oceniono dla 5 jezior. Wyniki badań tych wód wykazały ich nieodpowiednią jakość. Wyniki pomiarów jakości wód jeziora Miedwie przeznaczonych do spożycia przez ludzi, wskazują na nadmierną koncentrację związków organicznych. W wodach jezior położonych w zlewni rzeki Płoni nie stwierdzono stężeń azotanów na poziomie 40-50 mg NO₃/l i powyżej. Wykonana ocena eutrofizacji wód 24 jezior wykazała, że większość z nich jest zeutrofizowana. W jeziorze Wielimie wyniki pomiarów wykazały występowanie węglowodorów alifatycznych, natomiast nie wykazały zanieczyszczenia wód niklem i azotem amonowym jezior: Wielimie, Trzesiecko, Leśne. Nie stwierdzono obciążenia aldehydem mrówkowym wód innych jezior niż Trzesiecko.

- **Wody przejściowe i przybrzeżne**

W 2010 roku w ramach monitoringu operacyjnego przeprowadzono badania na 18 stanowiskach.

W przypadku naturalnych części wód, stan ekologiczny został sklasyfikowany jako słaby dla Zalewu Kamieńskiego oraz jako zły dla jednolitych części wód Dziwna-Świna. W przypadku silnie zmienionych części wód potencjał ekologiczny zaklasyfikowano jako słaby dla jednolitych części wód Ujście Świny oraz jako zły dla pozostałych jednolitych części wód – Zalew Szczeciński, Ujście Dziwny, Jarosławiec-Sarbinowo, Sarbinowo-Dziwna.

W 2011 roku wykonana została ocena eutrofizacji wód przejściowych i przybrzeżnych obejmująca lata 2008-2010. Ocenę eutrofizacji wykonano dla jednolitych części wód. We wszystkich 6 ocenianych jednolitych częściach wód stwierdzono eutrofizację (jcw. Zalew Kamieński z braku wartości referencyjnych nie została oceniona).

Stan jakości wód podziemnych

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych w województwie zachodniopomorskim w 2010 roku wykonane zostały w 65 punktach pomiarowych zlokalizowanych w 14 jednolitych częściach wód.

Wyniki badań jakości wód podziemnych wykonywanych 2010 roku wykazały przewagę wód dobrej jakości (II klasa) i zadowalającej jakości (III klasa), reprezentujących dobry stan chemiczny, który stwierdzono w 52 punktach pomiarowych. Wody o słabym stanie chemicznym wystąpiły w 13 punktach. Ponadto, wyniki badań wód podziemnych wykazały niską zawartość metali ciężkich, a także niską zawartość azotanów w wodach podziemnych w 69 spośród 72 punktów pomiarowych (65 pkt. monitoringu krajowego i 7 pkt. regionalnego).

Stan klimatu akustycznego

Pomiary poziomu hałasu komunikacyjnego wykonane w 2010 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego dokumentują istotną degradację klimatu akustycznego wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych. Badania te przeprowadzono w 10 punktach kontrolno-pomiarowych w 6 miejscowościach: Bobolicach, Maszewie, Płotach, Reczu, Suchaniu i Złocieńcu. Najwięcej osób narażonych na wysokie poziomy hałasu drogowego jest w Suchaniu, Reczu i Płotach.

Na podstawie wykonanych pomiarów oraz obliczeń można określić stan klimatu akustycznego w otoczeniu głównych szlaków komunikacyjnych jako niezadawalający w dwóch miejscowościach (Bobolicach i Maszewie) oraz jako zły w pozostałych 4 miejscowościach (Złocieńcu, Suchaniu, Reczu i Płotach).

Szczególnie znaczne przekroczenia stwierdzono na ulicy Pomorskiej w Suchaniu (75,3 dB w porze dziennej i 68,1 dB w porze nocnej) w Reczu na ulicy Promenada (73,8 dB w porze dziennej i 66,7 dB w porze nocnej), a także w miejscowości Płoty na ulicy Nowogardzkiej i Kopernika (72,5 dB w porze dziennej i 65,2 dB w porze nocnej).

Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłami pól elektromagnetycznych na terenie województwa zachodniopomorskiego są:

- stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia (400kV 220 kV 110 kV),
- stacje elektroenergetyczne zlokalizowane w Morzyczynie, Glinkach, Policach, Raclawiu, Dunowie i Żydowie,
- elektrownie działające na obszarze województwa, do których zalicza się PGE Zespół Elektrowni Dolna Odra SA – Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra, w którego skład wchodzi: Elektrownia Dolna Odra, Elektrownia Pomorzany i Elektrownia Szczecin,
- stacje nadawcze radiowe i telewizyjne,

- anteny radiowe.

Pomiary poziomu pól elektromagnetycznych WIOŚ w Szczecinie prowadzi w cyklu trzyletnim, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. Nr 221/2007 r., poz. 1645).

Rok 2010 był trzecim rokiem trzyletniego cyklu pomiarowego. Pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych na terenie województwa zachodniopomorskiego zostały wykonane w 45 punktach pomiarowych – po 15 pomiarów w miejscach dostępnych dla ludności:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Wyniki pomiarów przeprowadzonych na terenie województwa zachodniopomorskiego przez WIOŚ w Szczecinie w 2010 roku nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisku.

- Średnia arytmetyczna wyników pomiarów monitoringu PEM wynosi:
- w miastach powyżej 50 tys. Mieszkańców – 0,64 V/m,
- w pozostałych miastach – 0,33 V/m,
- na terenach wiejskich – 0,22 V/m.

Średnia arytmetyczna wszystkich wyników pomiarów pól elektromagnetycznych z 2010 roku wynosi 0,4 V/m, co stanowi 5,7 % wartości dopuszczalnej.

8.4. Analiza i ocena aktualnego stanu gospodarki odpadami

8.4.1. Odpady komunalne

Według danych szacunkowych, wyznaczonych na podstawie jednostkowych wskaźników generowania odpadów przyjętych w Kpgo 2014, w 2010 r. w województwie zachodniopomorskim wytworzono przeszło 564 tys. Mg odpadów komunalnych. Około 40,8% odpadów generowanych jest w dużych miastach. Nieco ponad 37% wytworzonych odpadów powstało w miastach zamieszkałych przez mniej niż 50 tys. osób, 22,1% na terenach wiejskich.

Zgodnie z danymi GUS na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2010 r. zebrano około 481 tys. Mg odpadów komunalnych, z czego bezpośrednio z gospodarstw domowych zebrano ponad 336 tys. Mg. Selektynie zebrano łącznie ponad 41 tys. Mg odpadów, co stanowi blisko 8,7% ogólnej masy zebranych odpadów komunalnych.

Wśród odpadów zebranych selektynie w roku 2010, największą ilość stanowiły odpady szkła (stanowiły one 23% odpadów zebranych selektynie i 2% odpadów komunalnych zebranych ogółem).

Według danych z WSO na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2010 roku procesom odzysku poddano 233 656,1 Mg odpadów komunalnych (48,3 % masy zagospodarowanych odpadów komunalnych), a unieszkodliwieniu 249 612,43 Mg (51,6 %).

Odpady ulegające biodegradacji

W oparciu o wskaźniki wytwarzania odpadów oraz wytyczne z Kpgo 2014 wyliczono ilość odpadów ulegających biodegradacji w województwie zachodniopomorskim. Ogółem w 2010 roku na terenie województwa wytworzono 311 912,4 Mg. odpadów ulegających biodegradacji.

Instalacje do odzysku odpadów

Według danych zawartych w „Sprawozdaniu z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010”, w oparciu o Wojewódzki System Odpadowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, na koniec grudnia 2010 roku, zarejestrowanych było 21 instalacji do odzysku odpadów, w tym sortownie i kompostownie o łącznej znanej nominalnej mocy przerobowej (sortownie, MBP, kompostownie,) wynoszącej 712 118 Mg odpadów na rok. W przypadku sortowni moce przerobowe sięgają ogólnie 512 118 Mg/rok. Sortownie odpadów selektywnie zebranych są w stanie przetworzyć 352 118 Mg/rok, natomiast sortownie odpadów zmieszanych 160 000 Mg/rok.

W województwie zachodniopomorskim znajduje się 5 instalacji do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji (kompostownie), których zdolności przerobowe kształtują się na poziomie 22 700 Mg/rok.

Instalacje do unieszkodliwiania

Na terenie województwa znajdują się 2 instalacje do innego niż składowanie procesu unieszkodliwiania odpadów komunalnych, a mianowicie:

- spalarnia odpadów medycznych, w której unieszkodliwianiu poddaje się m.in. odpady komunalne selektywnie zebrane w postaci leków (20 01 32 - leki inne niż wymienione w 20 01 31),
- instalacja do stabilizacji odpadów komunalnych selektywnie zebranych (20 01 39 – tworzywa sztuczne).

Do procesów unieszkodliwiania odpadów prowadzonych w tych instalacjach, zgodnie z *załącznikiem nr 6 ustawy o odpadach*, należą procesy D9 i D10.

D9 – obróbka fizyczno-chemiczna niewymieniona w innym punkcie załącznika nr 6 ustawy o odpadach, w wyniku której powstają odpady, unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12 (np. parowanie, suszenie, strącanie).

D10 – termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie.

8.4.2. Odpady podlegające odrębnym przepisom prawnym (w tym odpady niebezpieczne)

Odpady podlegające odrębnym przepisom prawnym (w tym odpady niebezpieczne) pochodzą głównie z przemysłu, ale także z rolnictwa, transportu, służby zdrowia i laboratoriów badawczych. Do odpadów podlegających odrębnym przepisom prawnym zalicza się głównie odpady niebezpieczne.

W 2010 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego w sektorze gospodarczym, wytworzono około 120 tys. Mg odpadów niebezpiecznych. Największe ilości wytworzone zostały na terenie Gminy Police – prawie 84 tys. Mg.

Aż 69,5% masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych stanowiły odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej.

Odpady zawierające PCB

Według danych WSO w 2010 roku na terenie województwa zachodniopomorskiego wytworzono przeszło 40 Mg odpadów zawierających PCB, z czego procesowi odzysku poddano 0,9 Mg odpadów.

Zgodnie z rejestrem prowadzonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego (informacja z dnia 30.12.2011 r.) na terenie województwa usunięto w sumie 1 346 urządzeń zawierających PCB (w tym transformatory i kondensatory) o łącznej masie 69,2302 Mg. Z uzyskanych

informacji wynika, iż obecnie w województwie zachodniopomorskim nie występują urządzenia zawierające PCB.

Odpady zawierające azbest

W 2010 roku na terenie województwa zachodniopomorskiego wytworzono blisko 1,9 tys. Mg odpadów zawierających azbest, głównie materiałów konstrukcyjnych i izolacyjnych. W 2010 roku na terenie województwa zachodniopomorskiego unieszkodliwiono 1 948,473 Mg odpadów zawierających azbest.

Zgodnie z informacją podaną przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego na terenie województwa zgodnie z bazą azbestową (WBDA) zinwentaryzowano 58 455,831 Mg wyrobów zawierających azbest, w tym 49 764,793 Mg zasobów azbestowych osób fizycznych i 8 691,038 Mg zasobów azbestowych osób prawnych. Według informacji otrzymanych z gmin województwa, ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych, których dane nie zostały zapisane w bazie azbestowej, wynosi blisko 47 028 Mg. Łączna ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych na terenie województwa zachodniopomorskiego wynosi 105 483,831 Mg.

Procesowi unieszkodliwienia poddano łącznie 379,554 Mg odpadów zawierających azbest (stan na dzień 07.02.2012 r.).

Oleje odpadowe

Według danych WSO w roku 2010 w sektorze gospodarczym województwa zachodniopomorskiego wytworzono ogółem 13 531,29 Mg olejów odpadowych. Wytworzone oleje odpadowe przekazywane są do odzysku lub unieszkodliwiania za pośrednictwem firm specjalizujących się w zbieraniu olejów pracowanych, emulsji olejowo-wodnych oraz szlamów zaolejonych i poddawane procesowi regeneracji, odzysku lub unieszkodliwiania

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Szacuje się, że w województwie zachodniopomorskim, w sektorze gospodarczym w roku 2010 wytworzono łącznie ponad 1,1 tys. Mg zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych. Odzyskowi w 2010 roku poddano blisko 1,8 tys. Mg.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z sektora gospodarczego odbierany jest przez specjalistyczne firmy posiadające stosowne zezwolenia z zakresu gospodarki odpadami i następnie przekazywany do zakładu przetwarzania zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, gdzie prowadzi się działalność polegającą na przygotowaniu zużyty sprzęt do procesu odzysku, w tym recyklingu.

Zużyte baterie i akumulatory

Zgodnie z danymi zawartymi w WSO przedsiębiorstwa z terenu województwa zachodniopomorskiego wytworzyły ponad 444 Mg odpadów baterii i akumulatorów, głównie ołowiowych. Zapobieganie powstawaniu zużytych baterii i akumulatorów polega głównie na stosowaniu baterii i akumulatorów o przedłużonej żywotności. .

Odpady medyczne i weterynaryjne

W 2010 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego wytworzonych zostało w: placówkach medycznych 2,3 tys. Mg odpadów medycznych oraz placówkach weterynaryjnych ponad 7 Mg odpadów weterynaryjnych.

Ze względów sanitarno-epidemiologicznych niezbędne jest jednorazowe stosowanie materiałów podczas świadczeń medycznych i weterynaryjnych. W związku z tym, w przypadku tych odpadów możliwości zapobiegania ich powstawaniu są bardzo ograniczone.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

W roku 2010 na terenie województwa zachodniopomorskiego w funkcjonujących 19 stacjach demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, zebrano 8 556,340 Mg zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów, a odzyskowi poddano 8 389,007 Mg.

Zużyte opony

Według danych z bazy WSO, ilość wytworzonych przez przedsiębiorców z terenu województwa zachodniopomorskiego zużytych opon wyniosła w 2010 roku ponad 2,1 tys. Mg. Procesowi odzysku poddano blisko 25 Mg zużytych opon.

Zużyte opony mogą być poddane regeneracji, recyklingowi lub współspalane w cementowniach, jako paliwo alternatywne. Zakazane jest składowanie zużytych opon z wyjątkiem opon rowerowych i opon o średnicy zewnętrznej większej niż 1 400 mm.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego nie funkcjonują instalacje do regeneracji zużytych opon.

Odpady opakowaniowe

Według danych z bazy WSO na terenie województwa zachodniopomorskiego wytworzono około 44,5 tys. Mg odpadów opakowaniowych. Większość stanowią opakowania z papieru i tektury oraz opakowania z tworzyw sztucznych.

Ogółem procesom odzysku poddano w 2010 r. 25 770,126 Mg odpadów opakowaniowych. Największe znaczenie miały procesy, przetwarzania odpadów w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu (R15) oraz inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części (R14). Unieszkodliwianiu poddano w 2010 r. stosunkowo niewielkie ilości odpadów opakowaniowych, tj. opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (15 01 10*).

Przeterminowane środki ochrony roślin

Według danych WSO na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2010 roku wytworzonych zostało ponad 636 Mg odpadów w postaci przeterminowanych środków ochrony roślin. Procesowi unieszkodliwiania w roku 2010 na terenie województwa poddano 0,11 Mg odpadów przeterminowanych środków ochrony roślin.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego w latach 2002-2010 na terenie województwa zachodniopomorskiego zostało zlikwidowanych 25, a w 2011 roku 14 mogilników, w których magazynowane były między innymi przeterminowane środki ochrony roślin. W chwili obecnej na terenie województwa nie występują mogilniki.

Zbędne środki bojowe i odpady materiałów wybuchowych

Odpady materiałów wybuchowych mogą powstać w wyniku działalności produkcyjnej przemysłu zbrojeniowego lub w przedsiębiorstwach stosujących materiały wybuchowe.

Magazynowane środki bojowe podlegają ciągłej rotacji, określonej przepisami wewnętrznymi MON. Z zasady najstarsze partie środków bojowych przeznaczane są do bieżącego szkolenia, na ich miejsce zakupywane są nowe dostawy. Stąd też nie ma możliwości określenia przedziałów czasowych i stopnia intensywności tego procesu.

8.4.3. Odpady pozostałe

Odpady budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

W województwie zachodniopomorskim w roku 2010 wytworzono łącznie ponad 3 mln Mg odpadów z grupy 17.

Procesowi odzysku poddano łącznie ponad 595 tys. Mg, przy czym największe ilości odpadów poddane zostały tzw. innym działaniom polegającym na wykorzystaniu odpadów w części lub całości (R14). Można zauważyć, że odpady z grupy 17 w większości są wykorzystywane ponownie, a proces unieszkodliwiania obejmuje zdecydowanie mniejszą ilość odpadów – w 2010 r. unieszkodliwiono ponad 17,5 tys. Mg.

Komunalne osady ściekowe

W województwie zachodniopomorskim według WSO w roku 2010 wytworzono blisko 106 tys. Mg (masa rzeczywista, wraz z uwodnieniem) komunalnych osadów ściekowych (kod odpadu: 19 08 05). Przeważająca większość tych odpadów, bo aż 91,6 tys. Mg została przetworzona w procesach odzysku (głównie do rekultywacji składowisk – R14 oraz przez stosowanie w rolnictwie – proces R10). Unieszkodliwianiu w 2010 r. poddano 6 365,8 Mg osadów ściekowych.

Odpady ulegające biodegradacji inne niż komunalne

Według danych za rok 2010 łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji innych niż komunalne wytworzonych na terenie województwa zachodniopomorskiego kształtuje się na poziomie 2 289 636,077 Mg.

Najwięcej wytwarzanych jest odpadów z grupy 19 (ponad 1 500 tys. Mg) z czego prawie wszystkie są unieszkodliwione (ponad 1 330 tys. Mg), przy czym i tak duże ilości pozostają niezagospodarowane lub zagospodarowane poza instalacjami na terenie województwa

Odpady z wybranych gałęzi gospodarki

Do tej grupy odpadów w województwie zachodniopomorskim zalicza się przede wszystkim odpady z grupy 01 i 06.

Grupa 01 to odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopaliny. W województwie zachodniopomorskim najwięcej wytwarzanych jest odpadów płuczek wiertniczych i innych odpadów wiertniczych z podgrupy 01 05. Łącznie w 2010 r. wytworzono prawie 17 275,377 Mg odpadów z grupy 01. Procesowi odzysku poddano 7 514,658 Mg.

Grupa 06 to odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej. W województwie zachodniopomorskim najwięcej wewnątrz tej grupy wytwarza się odpadów fosforowych i procesów przetwórstwa fosforu (06 09), które w całości są unieszkodliwiane. Łącznie w 2010 r. wytworzono prawie 2 724 898,836 Mg odpadów z grupy 06. Procesowi odzysku poddano 477 664,415 Mg, a unieszkodliwiono 2 235 265,887 Mg odpadów z grupy 06.

9. WPŁYW NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU ODSTĄPIENIA OD REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMETU

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami jest dokumentem, którego głównym celem jest określenie dla danej jednostki terytorialnej drogi do osiągnięcia celów w przedmiotowej dziedzinie, ustalonych wcześniej na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Należy przez to rozumieć to, że odstępianie od wdrażania zapisów przedmiotowego dokumentu oznaczać będzie odstępianie od obowiązku realizacji strategicznych celów w zakresie gospodarki odpadami, w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki.

W przypadku braku realizacji WPGO dla województwa zachodniopomorskiego, przeprowadzona analiza i ocena istniejącego stanu gospodarki odpadami pozwala wykazać, że może nastąpić pogorszenie stanu ochrony środowiska i gospodarki odpadami.

Potencjalne zmiany aktualnego stanu środowiska są funkcją czasu, środków finansowych pozostających w dyspozycji budżetu państwa, samorządów i podmiotów gospodarczych oraz aktywności w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych w tym dotacji z UE, przeznaczanych na cele rozwojowe infrastruktury i ochronę środowiska.

Brak realizacji WPGO przyczyniać się będzie do występowania negatywnych tendencji w środowisku w zakresie gospodarki odpadami.

10. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA OCENIANEGO DOKUMENTU

W niniejszym rozdziale zaprezentowano klasyfikację problemów środowiskowych województwa w zakresie gospodarki odpadami. Główne problemy zostały zidentyfikowane na podstawie analizy aktualnego stanu gospodarki odpadowej dokonanej w poprzednim rozdziale.

10.1. Odpady komunalne

Wśród najważniejszych problemów gospodarki odpadami komunalnymi należy wymienić następujące:

- mała ilość punktów zbierania odpadów komunalnych w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów z gospodarstw domowych, a także przeterminowanych lekarstw i odpadów wielkogabarytowych,
- rozdrobniona organizacja systemu gospodarowania odpadami (brak kontroli bądź mała skuteczność kontroli podmiotów zbierających odpady komunalne od mieszkańców),
- niska aktywność części gmin w działaniach związanych z tworzeniem jednostek organizacyjnych, które realizowałyby kompleksową gospodarkę odpadami komunalnymi,
- niezgodne z prawem pozbywanie się odpadów („dzikie wysypiska”, spalanie odpadów w gospodarstwach domowych),
- niedostateczny stan świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- słabo rozwinięty system selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji,
- brak wystarczającej mocy przerobowej istniejących kompostowni dla strumienia odpadów ulegających biodegradacji, które powinny być poddane kompostowaniu,
- brak sprawnego systemu monitorowania gospodarki odpadami na terenie województwa, niekompatybilność wielu podstawowych danych nagromadzonych w różnych bazach danych i sprawozdaniach).

10.2. Odpady podlegające odrębnym przepisom prawnym (w tym odpady niebezpieczne)

Wśród najważniejszych problemów gospodarki odpadami niebezpiecznymi należy wymienić następujące:

- wysokie koszty nowoczesnych i innowacyjnych technologii pozwalających na zmniejszenie ilości powstających odpadów,
- nieprawidłowe postępowanie z odpadami podlegającymi odrębnym przepisom prawnym w małych i średnich przedsiębiorstwach,
- brak sieci zbierania odpadów niebezpiecznych z gospodarstw domowych.

Odpady zawierające PCB

Najważniejsze problemy:

- możliwości przerobowe istniejących w kraju instalacji do unieszkodliwiania olejów i cieczy zanieczyszczonych PCB są wystarczające w stosunku do potrzeb.
- brak jest w Polsce instalacji przystosowanych do niszczenia kondensatorów zawierających PCB i muszą być one unieszkodliwiane za granicą.

Odpady zawierające azbest

Najważniejsze problemy:

- niepełna liczba planów sytuacyjnych rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest oraz kompletnych rejestrów obiektów budowlanych zawierających azbest i miejsc narażenia na działanie azbestu w gminach województwa,
- niski zakres wiedzy mieszkańców na temat oddziaływania azbestu na zdrowie, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania,
- zbyt małe dotowanie działań polegających na usuwaniu azbestu,
- brak pełnej inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest oraz niedostateczna liczba przeprowadzonych kontroli stanu obiektów i urządzeń budowlanych przez większość osób fizycznych i prawnych, będących właścicielami, zarządcami lub użytkownikami miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
- niedostateczna pojemność składowisk, na których mogą być unieszkodliwione odpady zawierające azbest.

Oleje odpadowe

Najważniejsze problemy:

- brak wystarczająco rozwiniętego systemu zbierania olejów odpadowych z małych i średnich przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych,
- niepełne wykorzystanie krajowych mocy przerobowych instalacji,
- niska jakość olejów odpadowych (m.in. udział składników pochodzenia roślinnego), co ściśle związane jest z możliwościami przetwarzania olejów odpadowych w procesach odzysku.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Najważniejsze problemy:

- niska świadomość ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania ze zużytymi urządzeniami elektrycznymi i elektronicznymi,
- brak zorganizowanego wtórnego obiegu sprawnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

Zużyte baterie i akumulatory

Najważniejsze problemy:

- niski poziom świadomości ekologicznej w zakresie postępowania ze zużytymi bateriami i akumulatorami.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Najważniejsze problemy:

- liczebność oraz wydajność spalarni odpadów medycznych w skali kraju jest wystarczająca, aby unieszkodliwić cały strumień powstających odpadów tego typu. Niestety ich rozmieszczenie na poziomie wojewódzkim nie gwarantuje możliwości przestrzegania zasady bliskości, jak również zasady unieszkodliwiania odpadów medycznych w tym województwie, na terenie którego zostały wytworzone.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Najważniejsze problemy:

- prowadzenie demontażu samochodów wycofanych z eksploatacji w miejscach do tego nieprzystosowanych, poza stacjami demontażu,
- masowy import i nabywanie używanych i często mocno wyeksploatowanych samochodów,
- wysokie koszty demontażu pojazdów i problemy z uzyskaniem dopłat do demontażu pojazdów,
- brak wiarygodnych i kompletnych danych w zakresie liczby samochodów zarejestrowanych i wyrejestrowanych oraz poddanych demontażowi – niezweryfikowane dane w Centralnej Ewidencji Pojazdów (CEP),
- nierozwiązany pozostaje nadal problem „szarej strefy” i stacji demontażu pojazdów, działających nielegalnie. Można sądzić, że przydatne części z nielegalnie rozmontowanych samochodów, np. poprzez giełdy samochodowe, trafiają do ponownego użycia, natomiast pozostałe odpady do punktów skupu złomu.

Zużyte opony

Najważniejsze problemy:

- nielegalne spalanie zużytych opon,
- mieszanie zużytych opon z odpadami komunalnymi.

Odpady opakowaniowe

Najważniejsze problemy:

- niedostateczny poziom selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych powstających w gospodarstwach domowych,
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców,
- niedostateczny poziom edukacji ekologicznej w tematyce odpadów opakowaniowych,
- brak skutecznego systemu finansowania selektywnego zbierania, odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.

Przeterminowane środki ochrony roślin

Najważniejsze problemy:

- brak systemu zbierania przeterminowanych środków ochrony roślin z bieżącej dystrybucji i stosowania.

Zbędne środki bojowe i odpady materiałów wybuchowych

Najważniejsze problemy:

- głównym problemem jest nierozróżnianie pojęć: „zbędne środki bojowe” i „odpady”. Zamiar ewentualnej automatycznej kwalifikacji zbędnych środków bojowych jako odpadów utrudni (a w przypadku kontrahentów zagranicznych uniemożliwi) ich komercyjne zagospodarowanie (sprzedaż) przez Agencję Mienia Wojskowego.

10.3. Odpady pozostałe

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Najważniejsze problemy:

- nieselektywne zbieranie odpadów budowlanych i ich zanieczyszczenie innymi rodzajami odpadów,
- deponowanie odpadów budowlanych na „dzikich wysypiskach”.

Komunalne osady ściekowe

Najważniejsze problemy:

- deponowanie osadów ściekowych na składowiskach odpadów.

Odpady ulegające biodegradacji inne niż komunalne

Najważniejsze problemy:

- odpady ulegające biodegradacji pochodzące z sektora przemysłowego, posiadają zróżnicowane właściwości fizyczne i skład chemiczny, które zależą od miejsca powstawania odpadów, rodzajów użytych surowców oraz warunków technologicznych prowadzenia procesu.

Odpady z wybranych gałęzi gospodarki

Najważniejsze problemy:

- nieprawidłowe postępowanie z wytwarzanymi odpadami w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw,
- wysokie koszty nowoczesnych rozwiązań technologicznych przyczyniających się do minimalizacji wytwarzanych odpadów i ich odzysku.

11. OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM, REGIONALNYM

Oceniany dokument jest zgodny z dokumentami strategicznymi ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym. Założenia tych dokumentów przedstawiono poniżej.

11.1. Dokumenty strategiczne Unii Europejskiej

Polityka Unii Europejskiej

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest *VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego*. Na najbardziej ogólnym poziomie zostały w nim określone następujące priorytetowe pola aktywności: zmiany klimatu, przyroda i różnorodność biologiczna, środowisko i zdrowie, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i odpadami.

Najpoważniejsze konsekwencje dziś i w przyszłości dla ochrony środowiska, ale i dla funkcjonowania podmiotów gospodarczych, samorządów, administracji mają dyrektywy odnoszące się do:

- standardów emisji SO₂, NO_x, pyłów zawieszonych i dopuszczalnych emisji tych substancji przez instalacje przemysłowe, energetyczne (w tym spalarnie odpadów) oraz transport,
- zanieczyszczeń emitowanych przez silniki (samochodów, pociągów, samolotów),
- jakości wody pitnej,
- redukcji zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez nawozy i pestycydy,
- ochrony zasobów wodnych i ekosystemów od wody zależnych,
- oczyszczania i odprowadzania ścieków,
- instalacji do przerobu lub utylizacji odpadów,
- gospodarowania odpadami przemysłowymi,
- użytkowania i składowania odpadów niebezpiecznych i toksycznych,
- opakowań i gospodarki odpadami opakowaniowymi,
- ograniczania hałasu,
- zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń oraz zarządzania ryzykiem ekologicznym,
- ochrony przyrody, w tym powstrzymania utraty różnorodności biologicznej, m. in. utworzenia europejskiej sieci obszarów Natura 2000.

11.2. Dokumenty strategiczne kraju

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 (PEP)

Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 to dokument strategiczny, który przez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowisku naturalnemu. Według PEP najważniejsze działania priorytetowe na najbliższe lata, to m.in.:

- uporządkowanie gospodarki odpadami, a zwłaszcza zamknięcie składowisk nie spełniających wymogów UE,
- wprowadzenie w życie tzw. zielonych zamówień,
- wzmocnienie kadry inspekcji ochrony środowiska, co pozwoli na kontrolę przestrzegania prawa oraz usprawni działania z zakresu ochrony środowiska,
- ekoinnowacyjność w ochronie środowiska i wspieranie platform technologicznych,

- przywrócenie podstawowej roli miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego jako podstawy lokalizacji inwestycji,
- działania w kierunku zwiększenia retencji wody,
- opracowanie krajowej strategii ochrony gleb,
- ochrona atmosfery (m.in. realizacja założeń *dyrektywy CAFE* dotyczącej ograniczenia emisji pyłów),
- ochrona wód (m.in. zmniejszenie o 75% ładunku azotu i fosforu w oczyszczanych ściekach komunalnych),
- modernizacja systemu energetycznego,
- ochrona przed hałasem (poprzez sporządzanie map akustycznych dla wszystkich miast powyżej 100 tys. mieszkańców i opracowania planów walki z hałasem),
- prowadzenie nadzoru nad chemikaliami dopuszczonymi na rynek.

Bardziej szczegółowe działania w zakresie gospodarki odpadami polegać mają na utrzymaniu tendencji **oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju, zwiększeniu odzysku energii z odpadów komunalnych** w sposób bezpieczny dla środowiska, **zamknięciu wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja**, sporządzeniu spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, a także eliminacji kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów – stanowiących cele średniookresowe do 2016 r. Istnieje też konieczność pełnego zorganizowania krajowego **systemu zbierania wraków samochodów** i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz zorganizowania **systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych** (na składowiska nie powinno trafiać więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych).

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Polski do 2025 r. (SZRP)

Celem Strategii jest stworzenie warunków dla stymulowania procesów rozwoju, w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu zagrażały one środowisku oraz wyznaczenie kierunków i ram dla polityk poszczególnych sektorów. Dotyczy to w szczególności polityki ekologicznej państwa, polityki rozwoju gospodarczego, rozwoju sektora paliwowo-energetycznego, politykę surowcową, rozwoju rolnictwa, politykę transportową, zagospodarowania przestrzennego kraju i regionów, rozwoju nauki, oświaty, wychowania i szkolnictwa wyższego, ochrony zdrowia, politykę zagraniczną i spraw wewnętrznych, rozwoju prawa i sprawiedliwości, pracy i płac, a także politykę finansową, fiskalną, celną i zamówień publicznych.

Głównym założeniem Strategii Rozwoju Zrównoważonego Polski jest utrzymanie obecnego, ok. 5% wzrostu gospodarczego, przy docelowym, około czterokrotnym zwiększeniu efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody.

Strategia uwzględni potrzeby m. in. w zakresie:

- bezpieczeństwa terytorialnego i ekologicznego kraju,
- utrzymania suwerenności Państwa,
- zabezpieczenia zdrowotnego i socjalnego każdego obywatela,
- przestrzegania praw i obowiązków wynikających z Konstytucji,
- poszanowania i przestrzegania istniejącego porządku prawnego.

Istotne jest, że dokument określa jakie gwarancje muszą być zapewnione poprzez realizację działań w trzech wymiarach – społecznym, ekonomicznym (odnoszącym się m.in. do gwarancji czystszej produkcji oraz recyklingu odpadów i odzysku surowców) jak i ekologicznym.

Ponadto Strategia zawiera odpowiednie zapisy dotyczące roli różnych grup, struktur społecznych i państwowych, w tym rolę parlamentu, prezydenta, administracji państwowej oraz samorządów.

W sposób ogólny zostały przedstawione także instrumenty wdrażania rozwoju zrównoważonego, do których zaliczają się:

- zmiany instytucjonalne i zarządzanie procesem,
- mechanizmy ekonomiczne,
- mechanizmy, instytucje i środki finansowania,
- prawne uwarunkowania rozwoju zrównoważonego,
- edukacja na wszystkich poziomach,
- rozwój nauki i transfer technologii,
- informacja w procesach decyzyjnych,
- zarządzanie poprzez środowisko i zintegrowany system pozwoleń,
- współpraca międzynarodowa,
- wskaźniki rozwoju zrównoważonego dla prawidłowego planowania działań rozwojowych, monitoringu ich skuteczności oraz ewentualnego korygowania kierunków tych działań.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014 (Kpgo)

Krajowy plan gospodarki odpadami jest nadrzędnym dokumentem w zakresie gospodarki odpadami, z którym muszą być zgodne plany gospodarki odpadami opracowywane na niższych szczeblach administracji. Celem dalekosiężnym Kpgo 2014 jest osiągnięcie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a w szczególności hierarchia postępowania z odpadami, czyli po pierwsze zapobieganie powstawania odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie, przy czym najmniej pożądanym sposobem ich zagospodarowania jest składowanie.

Główne cele strategiczne wynikające z Kpgo to:

- uniezależnienie wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- utworzenie i uruchomienie bazy danych o produktach, opakowaniach, i gospodarce odpadami (BDO).

Kpgo formułuje również dodatkowe cele szczegółowe dla poszczególnych grup odpadów. W przypadku odpadów komunalnych są to:

- objęcie systemem zbiórki odpadów komunalnych 100% mieszkańców najpóźniej do 2015 r.,
- objęcie 100% mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, aby nie było składowanych:
 - w 2013 więcej niż 50%,
 - w 2020 więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do poziomu maks. 60% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
- przygotowanie do ponownego wykorzystania i recykling materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych na poziomie minimum 50% ich masy do 2010 roku.

Krajowy Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 (KPOKA)

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, będący aktualizacją dotychczas obowiązującego Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski (z 2002 r.), wyznacza następujące cele dotyczące azbestu:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele te realizowane powinny być przez następujące działania:

- do 2012 r. przeprowadzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji oraz ustalenie rozmieszczenia terytorialnego azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest,
- podjęcie prac legislacyjnych umożliwiających egzekwowanie obowiązków nałożonych na podmioty fizyczne i prawne oraz zasilanie danymi elektronicznego systemu monitorowania realizacji Programu,
- działania edukacyjno-informacyjne,
- zadania w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest,
- działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia, w tym działalność Ośrodka Referencyjnego Badań i Oceny Ryzyka Zdrowotnego Związanych z Azbestem.

Program tworzy m.in. następujące możliwości:

- składowanie odpadów azbestowych na składowiskach podziemnych,
- wdrażanie nowych technologii umożliwiających unicestwienie włókien azbestu,
- pozostawianie w ziemi – w dopuszczonych prawem przypadkach – wyrobów azbestowych wycofanych z użytkowania.

Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej (NSEE)

„Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej” to dokument, który identyfikuje i hierarchizuje główne cele edukacji środowiskowej, wskazując jednocześnie możliwości ich realizacji. Programem wykonawczym dla Strategii jest *Narodowy Program Edukacji Ekologicznej*, wskazujący zadania edukacyjne oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

Podstawowe cele *Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej* to:

- upowszechnianie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia, uwzględniając również pracę i wypoczynek człowieka, czyli objęcie permanentną edukacją ekologiczną wszystkich mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej,
- wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej na wszystkich stopniach edukacji formalnej i nieformalnej,

- tworzenie wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów edukacji ekologicznej, stanowiących rozwinięcie *Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej*, a ujmujących propozycje wnoszone przez poszczególne podmioty realizujące projekty edukacyjne dla lokalnej społeczności,
- promowanie dobrych doświadczeń z zakresu metodyki edukacji ekologicznej.

11.3. Dokumenty strategiczne województwa

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020 (SRWZ)

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem przygotowanym przez samorządy województw, określa, bowiem cele i priorytety polityki rozwoju prowadzonej na terenie regionu. Jest podstawą do przygotowania regionalnego programu operacyjnego, strategii sektorowych, długofalowych planów określających kierunki działań i pozostałych dokumentów politycznych i programowych na poziomie województwa. Wśród wielu funkcji pełnionych przez strategię za najważniejsze uznaje się: przyciąganie inwestorów, wyrównywanie dysproporcji rozwojowych w sensie społecznym, gospodarczym i przestrzennym oraz uzyskiwanie pomocy strukturalnej.

Cele strategiczne wg SRWZ są następujące:

- wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania
 - wzrost innowacyjności gospodarki,
 - wzrost konkurencyjności w krajowym i zagranicznym ruchu turystycznym,
 - wspieranie współpracy przedsiębiorstw i rozwoju przedsiębiorczości,
 - wspieranie wzrostu eksportu,
 - zintegrowana polityka morską,
 - restrukturyzacja i rozwój produkcji rolnej i rybactwa,
- wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu
 - podnoszenie atrakcyjności i spójności oferty inwestycyjnej regionu oraz obsługi inwestorów,
 - wzmocnianie rozwoju narzędzi wsparcia biznesu,
 - tworzenie i rozwój stref aktywności inwestycyjnej,
 - budowanie i promocja marki regionu,
- zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu
 - rozwój funkcji metropolitalnych Szczecina,
 - rozwój aglomeracji miejskiej Koszalina,
 - rozwój ponadregionalnych, multimodalnych sieci transportowych,
 - wspieranie rozwoju infrastruktury społeczeństwa informacyjnego,
 - rozwój infrastruktury energetycznej,
 - poprawa dostępności do obszarów o walorach turystycznych i uzdrowiskowych,
- zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami
 - poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
 - ochrona dziedzictwa przyrodniczego i zrównoważone wykorzystanie zasobów,
 - zwiększanie udziału odnawialnych źródeł energii,
 - rozwój infrastruktury ochrony środowiska i systemu gospodarowania odpadami,
 - podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
 - rewitalizacja obszarów zurbanizowanych,
- budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności
 - rozwój kadr innowacyjnej gospodarki,
 - zwiększanie aktywności zawodowej ludności,
 - rozwój kształcenia ustawicznego,

- rozwój szkolnictwa zawodowego zgodnie z potrzebami gospodarki,
- budowanie społeczeństwa informacyjnego,
- zwiększanie dostępności i uczestnictwa w edukacji przedszkolnej,
- wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu
 - wspieranie funkcji rodziny,
 - zwiększanie jakości i dostępności opieki zdrowotnej,
 - wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego,
 - wzmacnianie tożsamości i integracji społeczności lokalnej,
 - rozwijanie dorobku kulturowego jako fundamentu tożsamości regionalnej,
 - przeciwdziałanie ubóstwu i procesom marginalizacji społecznej.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego (RPO WZ)

Cel główny: rozwój województwa zmierny do zwiększenia konkurencyjności gospodarki, spójności przestrzennej, społecznej oraz wzrostu poziomu życia mieszkańców. Realizacja celu głównego Regionalnego Programu Operacyjnego przyczynić się będzie do osiągnięcia założeń odnowionej Strategii Lizbońskiej, a także realizacji priorytetów polityki regionalnej Unii Europejskiej, ustanowionych dla celu Konwergencja. Cel główny programu jest spójny z celem strategicznym Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, określonym jako tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Cel szczegółowy: poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i spójności terytorialnej województwa. Cel ten jest spójny z następującymi celami „Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020”:

- zwiększanie przestrzennej konkurencyjności regionu,
- zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami,
- wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.

Cel szczegółowy: poprawa warunków życia poprzez zachowanie i ochronę środowiska naturalnego oraz zwiększenie bazy społecznej województwa. Cel ten jest spójny z następującymi celami „Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020”:

- zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami,
- budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności,
- wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.

Obszary priorytetowe RPO WZ określają ustanowione dla programu następujące osie priorytetowe:

- OŚ priorytetowa 1. Gospodarka- Innowacje- Technologie,
- OŚ priorytetowa 2. Rozwój infrastruktury transportowej i energetycznej,
- OŚ priorytetowa 3. Rozwój społeczeństwa informacyjnego,
- OŚ priorytetowa 4. Infrastruktura ochrony środowiska,
- OŚ priorytetowa 5. Turystyka, kultura i rewitalizacja,
- OŚ priorytetowa 6. Rozwój funkcji metropolitalnych,
- OŚ priorytetowa 7. Rozwój infrastruktury społecznej i ochrony zdrowia,
- OŚ priorytetowa 8. Pomoc techniczna.

Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest, oprócz strategii rozwoju, drugim podstawowym dokumentem uchwalanym przez Sejmik Województwa, decydującym o rozwoju regionu. Plan zagospodarowania przestrzennego jest przeniesieniem zapisów strategii w sferę

gospodarowania przestrzenią i tworzenia warunków do realizacji ponadlokalnych zamierzeń inwestycyjnych. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa określa zasady kształtowania struktury przestrzennej województwa w długim horyzoncie czasowym. Formułowany w oparciu o zasadę prawidłowego i racjonalnego gospodarowania przestrzenią, przyczynia się do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju województwa, uwzględniając w szczególności potrzeby:

- wszechstronnego wykorzystania walorów jego nadmorskiego i nadodrzańskiego położenia,
- ochrony wykorzystania specyficznych zasobów i walorów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu w rozwoju społecznym i gospodarczym,
- poprawy standardu cywilizacyjnego i warunków życia mieszkańców,
- integracji struktury przestrzennej województwa,
- obronności i bezpieczeństwa państwa oraz ludzi i ich mienia.

Strategicznym celem zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego jest zrównoważony rozwój przestrzenny województwa służący integracji przestrzeni regionalnej z przestrzenią europejską i krajową, spójności wewnętrznej województwa, zwiększeniu jego konkurencyjności oraz podniesieniu poziomu i jakości życia mieszkańców do średniego poziomu w Unii Europejskiej.

Dla realizacji tego celu strategicznego należy:

- pogłębiać integrację województwa zachodniopomorskiego z przestrzenią krajową, europejską i Regionem Morza Bałtyckiego, sprzyjającą podniesieniu konkurencyjności województwa,
- chronić środowisko i jego walory, prowadzić racjonalną gospodarkę zasobami przyrody, kopalin, wód, gleb i lasów,
- chronić zasoby dziedzictwa kulturowego, zabytki, dobra kultury współczesnej i krajobraz,
- wpływać na kształtowanie w województwie policentrycznej sieci osadniczej z biegunami wzrostu w Szczecinie i Koszalinie, wzmacniać powiązania między tymi miastami,
- rozwijać i wzmacniać funkcje metropolitarne Szczecina, dążąc do nadania im zasięgu ponadregionalnego i transgranicznego,
- rozwijać infrastrukturę społeczną, zaspokajającą potrzeby zwłaszcza w dziedzinie mieszkalnictwa, ochrony zdrowia i edukacji,
- stymulować rozwój gospodarczy z wykorzystaniem istniejącego potencjału gospodarczego, kadr i zasobów naturalnych, wspierać sektory gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
- rozwijać system transportowy zintegrowany z systemem krajowym i europejskim, zapewniający spójność wewnętrzną województwa,
- rozwijać systemy infrastruktury technicznej, zapewniające odpowiedni standard życia mieszkańców i ochronę środowiska,
- wspierać przekształcenia na obszarach wiejskich w kierunku rozwoju pozarolniczej aktywności ekonomicznej i przekształcenia popegeerowskiego systemu osadniczego,
- likwidować problemy rozwojowe na obszarach stagnacyjnych, kreować nowe obszary wzrostu.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013-2018

„Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013-2018” został przyjęty Uchwałą Nr XXXI/343/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 16 czerwca 2009 r. Dokument zawiera analizę stanu gospodarki odpadami w województwie w podziale na rodzaje odpadów, głównych problemów oraz wyznacza cele i działania zmierzające do poprawy tego stanu i wynikające z dokumentu wyższego szczebla jakim był na czas tworzenia dokumentu Krajowy plan gospodarki odpadami 2010.

Przedstawione w Planie cele i zadania dotyczą okresu 2009-2012 oraz perspektywnie okresu 2013 - 2018. Dla odpadów komunalnych cele przedstawiają się następująco:

Cele główne (przyjęte w Kpgo 2010 do realizacji w planach gospodarki odpadami):

- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji,
- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk niespełniających przepisów prawa,
- zwalczanie nielegalnego składowania odpadów.

Cele szczegółowe (zgodne z celami zawartymi w Kpgo 2010, z uwzględnieniem regionalnych problemów).

Główne kierunki działań w zakresie gospodarowania odpadami (wynikające z Kpgo 2010):

- zbudowanie zamkniętego (kompletnego) systemu gospodarowania odpadami z uwzględnieniem recyklingu wewnętrznego i wykorzystania odpadów, jako surowców wtórnych w ramach województwa i poza nim,
- intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie,
- wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników wytwarzania i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami,
- wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania,
- weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich eksploatacją, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa,
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, wyeliminowanie praktyk niewłaściwej eksploatacji i rekultywacji składowisk odpadów.

Program Edukacji Ekologicznej dla Województwa Zachodniopomorskiego

Program jest dokumentem planowania strategicznego, stawiającym cele i kierunki polityki ekologicznej województwa oraz określającym działania, jakie wynikają z „Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej”. Jego celem jest koordynacja działań związanych z edukacją ekologiczną mających miejsce na terenie województwa zachodniopomorskiego, a prowadzonych przez różnorodne jednostki. Program przyjęto uchwałą nr XVIII/175/08 Sejmiku Województwa dnia 31 marca 2008r.

Treść dokumentu powstała w znacznym stopniu opierając się na badaniach ankietowych oraz wywiadach pogłębionych przeprowadzonych głównie z przedstawicielami samorządów lokalnych, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych oraz jednostek zarządzających obszarami leśnymi i cennymi przyrodniczo.

Cele edukacji ekologicznej to:

- kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa zachodniopomorskiego ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży poprzez budzenie zainteresowania wzajemnie powiązаныmi kwestiami ekonomicznymi, społecznymi, politycznymi i ekologicznymi,
- umożliwianie mieszkańcom województwa zachodniopomorskiego zdobywania wiedzy i umiejętności, które są niezbędne dla poprawy stanu środowiska i zmniejszenia procesu

postępującej degradacji w szczególności poprzez rozwój bazy służącej realizacji programów edukacyjnych,

- tworzenie proekologicznych wzorców zachowań, kształtowanie postaw, wartości i przekonań, uwzględniających troskę o jakość środowiska w województwie zachodniopomorskim, poprzez praktyczne poznanie problematyki środowiskowej i wynikających z niej zagrożeń. Promocja racjonalnego korzystania ze środowiska, a także wspieranie realizacji projektów- kampanii i programów aktywnej edukacji obejmujących znaczną liczbę odbiorców.

W programie znalazły się także informacje o poszczególnych jednostkach i ośrodkach edukacji wraz z opisem działań jakie prowadzą, zidentyfikowane problemy dotyczące prowadzenia działań z edukacji ekologicznej, wyniki analizy SWOT oraz wykaz instrumentów służących do realizacji programu.

Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019

Podstawą prawną opracowania „Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019” (POŚ) jest art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r., Nr 25 poz. 150 z późn. zm.), który nakłada na zarząd województwa obowiązek sporządzenia wojewódzkiego programu ochrony środowiska. Po zaopiniowaniu przez Ministra Środowiska program uchwalany jest przez sejmik województwa. Przedstawiony projekt programu stanowi aktualizację poprzedniego programu na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015, który został przyjęty Uchwałą Nr XVIII/175/08 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 31 marca 2008 roku.

Program ten podzielony został na rozdziały, z których każdy zajmuje się odrębną oceną stanu środowiska naturalnego na terenie województwa zachodniopomorskiego. Komponenty zawarte w Programie to:

- Jakość powietrza – czyli możliwe do zrealizowania działania pozwalające ograniczyć emisję gazów i pyłów do powietrza,
- Wody powierzchniowe i podziemne – określenie jakości wód, zagrożenia ich jakości,
- Wody morskie – przybrzeżne i przejściowe,
- Gospodarka odpadami na terenie województwa,
- Ochrona zasobów przyrodniczych – między innymi chronione prawem formy przyrody, lasy,
- Turystyka,
- Klimat akustyczny,
- Oddziaływanie Pól elektromagnetycznych,
- Wydobywanie zasobów naturalnych – kopalni,
- Jakość gleb,
- Edukacja ekologiczna społeczeństwa.

W każdym z powyższych punktów szczególny nacisk położono na edukację ekologiczną społeczeństwa, poprzez podnoszenie ich wiedzy i świadomości ekologicznej.

Uwzględniając powyższe zapisy, określone zostały cele krótko i długoterminowe dla każdego z wyszczególnionych komponentów środowiska.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego za lata 2008-2009

Obowiązek sporządzania tego typu raportów wynika z przepisów prawnych a konkretnie z ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2001r, nr 62, poz. 627) art. 18 ust.2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001. Raport ten dotyczy dwuletniego okresu sprawozdawczego 2008-2009 „Programu Ochrony

Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012-2015” uchwalonego przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego na mocy uchwały Nr XVIII/175/08 z dnia 31 marca 2008.

Dokument ten określa priorytety i cele ekologiczne, harmonogramy oraz rodzaje działań a także środki niezbędne do osiągnięcia założonych celów, a także mechanizmy prawno-ekonomiczne, zgodne z polityką ekologiczną państwa.

W „Programie Ochrony Środowiska...” wyszczególnione zostały najważniejsze cele strategiczne:

- Poprawa jakości stanu środowiska naturalnego a także bezpieczeństwa ekologicznego celem ochrony zdrowia i życia mieszkańców Polski,
- Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych,
- Wzmacnianie systemów zarządzania ochrona środowiska.

W raporcie tym pominięta została realizacja zadań, które wynikają bezpośrednio z Planu Gospodarki Odpadami gdyż dla nich zostało sporządzone odrębne opracowanie.

Do opracowania dokumentu posłużyły informacje uzyskane za pomocą ankietyzacji jednostek, które wskazane zostały jako uczestnicy w realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Na podstawie analiz wyciągnięte zostały wnioski opisujące stan realizacji postanowień zawartych w POŚ:

- brak jednolitych zapisów prawnych umożliwiających sprawne i skuteczne egzekwowanie realizacji zadań zapisanych w programach ochrony środowiska, obligatoryjnych do wykonania przez jednostki samorządu terytorialnego,
- analiza kompletności udzielonych informacji wykazała, że zadania wskazane do realizacji konkretnym organom odpowiadają ich kompetencjom, a ich realizacja determinowana jest przez akty prawa miejscowego i realizowana jest w takim stopniu na jaki pozwala terminarz jednostek. Jednak można również zauważyć, że Program powiela zadania już wpisane w kompetencje jednostek,
- problemem, a wręcz czasami barierą nie do przekroczenia było zapewnienie środków finansowych do realizacji celów postawionych w Programie. Istotnym problemem był także niezadowolający stan kadr w referatach związanych bezpośrednio z ochroną środowiska,
- trudność monitorowania podjętych działań wynika z braku określenia terminów tzw. kalendarza sprawozdawczości, gdyż praktycznie każda jednostka samorządu terytorialnego realizuje zadania zgodnie z własnym kalendarzem, w związku z czym zaproponowano ustalenie jednego wspólnego harmonogramu. Ponadto ujednoczeniu powinny podlegać także tabele sprawozdawczości. Należałoby również wypracować wspólne wskaźniki oceny do działań, jak i celów, które umożliwiłyby jednolitą ocenę stopnia zaawansowania realizacji wyznaczonych zadań.

Sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami za okres od 1 stycznia 2009 do 31 grudnia 2010

Celem tego sprawozdania było przedstawienie zmian zachodzących w gospodarce odpadami wynikających z zapisów „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2018”. Opracowanie to pokazało aktualny obraz stanu gospodarki odpadowej, a także weryfikowało stopień wyznaczonych w planie celów.

Do realizacji tego Sprawozdania posłużono się sprawozdaniami opracowanymi przez każdy z powiatów województwa zachodniopomorskiego. Jednak na 21 istniejących powiatów, aż 9 nie

opracowało sprawozdania z realizacji powiatowych planów gospodarki odpadami. W związku z takimi brakami dokument nie jest w pełni miarodajny gdyż nie zawiera kompletnych informacji.

Realizacja zadań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, ma przyczynić się do poprawy stanu środowiska przyrodniczego i zależy przede wszystkim od działań podejmowanych przez Gminy, a także podmioty zajmujące się zbieraniem i zagospodarowywaniem odpadów. W okresie od 1 stycznia 2009 do 31 grudnia 2010 podjęto szereg działań w zakresie gospodarki odpadowej, co przyczyniło się do zauważalnej poprawy w zakresie systemu gospodarki odpadami.

Jednak nie wszystkie działania zostały w pełni zrealizowane, jednak da się zauważyć znaczne postępy. Zamknięte zostały składowiska niespełniające wymogów ochrony środowiska, zlikwidowano mogilniki, zwiększono ilość pojemników do selektywnej zbiórki odpadów, dodatkowo część instalacji została rozbudowana, a także powstało 5 nowych instalacji. Dodatkowo prowadzone są działania mające na celu likwidację „dzikich” wysypisk śmieci, kontrolę istniejących składowisk, a także edukację ekologiczną społeczeństwa.

Do działań zaliczyć można także usuwanie wyrobów zawierających azbest i urządzeń zawierających PCB. Realizowana są także zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych opon, przepracowanych olejów, smarów, baterii i akumulatorów, odpadów medycznych i lekarstw, odpadów wielkogabarytowych a także pobudowanych. Jednak w dalszym ciągu stosunek liczby punktów odbioru takich odpadów do ilości samych odpadów jest zbyt niski.

Zaobserwować można również, podejmowane działania mające na celu jednoczenie się gmin w różnego rodzaju struktury organizacyjne, mające na celu wspólne działania w zakresie gospodarki odpadami.

Jednak jak pokazała analiza tego dokumentu nie wszyscy mieszkańcy województwa zostali objęci systemem zorganizowanego i selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Wynika to głównie z braku funkcjonowania takiego systemu, a także zbyt małej ilości punktów zbierania odpadów biodegradowalnych. Dodatkowo przyczynia się do tego powolny proces wycofywania się z eksploatacji urządzeń zawierających PCB. Brak również dostatecznie rozwiniętego systemu selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego a także przepracowanych olejów i smarów. Powinny być także zwiększone kontrole dotyczące zawieranych umów na wywóz odpadów. Problemem są także odpady zawierające azbest, gdyż część z nich usunięto w sposób nieorganizowany najczęściej w przydrożnych lasach. Sytuacje te są spowodowane niedostateczną wiedzą społeczeństwa o zagrożeniach jakie niesie za sobą samowolne usuwanie odpadów azbestowych. Rozpowszechniana została informacja o rozbiórce i zdjęciu wyrobów azbestowych a także finansowaniu przez Gminy ich utylizacji, jednak czynności te zostały zakłócone przez likwidację Gminnych Funduszy Ochrony Środowiska.

W Urzędzie Marszałkowskim przyjęte zostały dodatkowe wskaźniki, które mają na celu dostarczenie informacji o wytwarzaniu i zagospodarowywaniu odpadów. Jednak nie wszystkie kategorie odpadów objęte są systemem takiego monitoringu jak np. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, czy masa tego sprzętu w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Ze względu na pojawiające się trudności w ocenie tych wskaźników, koniecznym jest ich ponowna weryfikacja.

Plan gospodarowania odpadami oraz pozostałościami ładunkowymi ze statków w porcie morskim w Świnoujściu

Niniejszy dokument został opracowany w celu stworzenia odpowiednich procedur postępowania z odpadami a także pozostałościami ładunkowymi ze statków obsługiwanych w porcie morskim Świnoujście. Działania te wpływają na minimalizację ilości odpadów zrzuconych do morza na rzecz przekazywania ich w porcie do urządzeń odbiorczych. Działania te przyczyniają się do zachowania

istniejącej integralności fauny i flory morskiej, a także zachowania właściwości hydrologicznych Bałtyku.

W zakres opracowania dokumentu wchodzi:

- Informacje o rodzaju i ilości odpadów dostarczanych do portu przez statki
- Informacje dotyczące sposobu zagospodarowania odpadów oraz pozostałości ładunkowych
- Informacje o urządzeniach odbiorczych zainstalowanych w porcie
- Informacje o sposobie ewidencji odpadów dostarczanych i przekazywanych do dalszego zagospodarowywania
- Informacje o podjętej współpracy w zakresie gospodarką odpadami a także pozostałościami ładunkowymi, z innymi instytucjami
- Informacje o nadzorze nad zagospodarowaniem odbieranych odpadów i pozostałości ładunkowych
- Informacje o systemie poboru opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów i pozostałości ładunkowych
- Informacje o oddziaływaniu na środowisko urządzeń odbierających a także o działaniach podjętych w celu jego ochrony
- Informacje o kontaktach i konsultacjach społecznych
- Informacje o ponownym zatwierdzeniu planu.

Informacje zawarte w opracowaniu dotyczą szczegółów przyjęcia odpadów i pozostałości ładunkowych przez uprawnione do tego jednostki, sposobów postępowania z nimi a także wymagania formalno-prawne ich przyjęcia. Na potrzeby tego opracowania wykorzystane zostały informacje uzyskane w wyniku funkcjonowania systemu odbioru odpadów oraz pozostałości ładunkowych ze statków w porcie morskim w Świnoujściu. Zakres tego opracowania jest zgodny z ustaleniami zawartymi w § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 21 grudnia 2002 r. w sprawie portowych planów gospodarowania odpadami oraz pozostałościami ładunkowymi ze statków.

12. ANALIZA I OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Prognoza oddziaływania na środowisko opracowywana dla strategicznych dokumentów z założenia nie jest dokumentacją szczegółową, ponieważ jej głównym celem jest odniesienie zasadniczej treści dokumentu do Polityki Ekologicznej Państwa oraz zasad zrównoważonego rozwoju, a także określenie trendu całościowej polityki ochrony środowiska z punktu widzenia potrzeby jej realizacji.

Prognoza ta w ogólny, strategiczny sposób rozważa korzyści i zagrożenia wynikające z realizacji WPGO, bądź odstępiania od tejże realizacji.

W poniższej macyzy oddziaływań oceniono zadania wynikające bezpośrednio z harmonogramów realizacji zadań wyznaczonych w „*Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023*”.

Rodzaje oddziaływań

W prognozie określono, przeanalizowano i oceniono przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z art. 51 ust. 2. *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.*

Tabela 2. Matryca środowiskowych oddziaływań realizacji przedsięwzięć w zakresie gospodarki odpadami zaplanowanych w harmonogramie rzeczowo-finansowym WPGO

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Działania ogólne						
Uwzględnianie w przetargach kryteriów związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstawaniu odpadów. Świadome włączanie do procedur zamówień publicznych zakupów, wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów Wprowadzanie danych dotyczących wytwarzania i zagospodarowywania odpadów do Wojewódzkiej Bazy Danych o odpadach, weryfikacja oraz kontrola danych	ludzie	pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem	długoterminowe stałe	bezpośrednie	-	-
	wszystkie komponenty	pozytywne: poprawa stanu środowiska i skuteczności jego ochrony	długoterminowe stałe	pośrednie	-	-
Prowadzenie edukacji ekologicznej, która informować będzie społeczeństwo o nowym systemie gospodarki odpadami komunalnymi, która będzie promować właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	wszystkie komponenty	pozytywne: poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony dzięki wzrostowi świadomości ekologicznej społeczeństwa	długoterminowe stałe	pośrednie	-	-
	ludzie	pozytywne: poprawa świadomości ekologicznej pozytywne: poprawa jakości przestrzeni w związku z eliminacją nielegalnych „wysypisk”	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Monitorowanie przepływu strumieni odpadów komunalnych zgodnie z opracowanym systemem gospodarki odpadami	wszystkie komponenty i ekosystemy	pozytywne: zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska spowodowane deponowaniem nieprzetworzonych odpadów na składowiskach	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		pozytywne: zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska spowodowane powstawaniem „dzikich wysypisk” pozytywne: poprawa jakości środowiska				
Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów, szczególnie tych niespełniających wymagań ochrony środowiska	wszystkie komponenty i ekosystemy	pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu, poprawa jakości środowiska	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Modernizacja instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów tak aby spełniały wymogi Prawa ochrony środowiska	wszystkie ekosystemy	pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego z odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
	ludzie	pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		negatywne: emisja spalin podczas budowy lub rozbudowy związanej z modernizacją instalacji (pojazdy i maszyny budowlane) negatywne: emisja hałasu podczas budowy	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	sprawne przeprowadzenie prac stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	powietrze	negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza	długoterminowe chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	stosowanie najlepszych dostępnych technologii
	wody	pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	przewodzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu; wydłużenie żywotności składowisk odpadów pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów poprawa lub pogorszenie warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
		negatywne: przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową, rozbudową związaną z modernizacją instalacji negatywne: powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych negatywne: usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji negatywne: powstawanie odpadów budowlanych negatywne: wzrost wydobycia surowców budowlanych	długoterminowe, stałe krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów) wprowadzenie nasadzeń zieleni

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Działania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi						
Zapewnienie, budowa, utrzymanie i eksploatacja własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych	wszystkie ekosystemy	pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
		pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	ludzie	negatywne: emisja spalin podczas budowy (pojazdy i maszyny budowlane) negatywne: emisja hałasu podczas budowy negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu i przetwarzania odpadów negatywne: możliwość wystąpienia zwiększonej emisji hałasu oraz emisji do powietrza	krótkoterminowe, długoterminowe chwilowe, stałe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	sprawne przeprowadzenie prac stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska stosowanie najlepszych dostępnych technologii
	powietrze	negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza negatywne: możliwość powstawania odorów podczas	długoterminowe chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami	stosowanie najlepszych dostępnych technologii

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		transportu i przetwarzania odpadów			polegającymi na modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	
	wody	pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	przewodzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu;	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		wydłużenie żywotności składowisk odpadów pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów poprawa lub pogorszenie warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji				
		negatywne: przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową instalacji negatywne: powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych negatywne: usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji negatywne: powstawanie odpadów budowlanych negatywne: wzrost wydobycia surowców budowlanych	długoterminowe, stałe krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów) wprowadzenie nasadzeń zieleni
Umieszczanie na listach zadań, przedsięwzięć priorytetowych mających na celu budowę lub modernizację instalacji do zagospodarowania odpadów oraz zadań związanych z zamykaniem i rekultywacją składowisk odpadów komunalnych.	wszystkie komponenty	pozytywne: poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Utworzenie regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi zapewniających zagospodarowanie odpadów komunalnych powstających w regionach gospodarki odpadami	wszystkie komponenty	pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów, zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu, wydłużenie żywotności składowisk odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
	ludzie	pozytywne: poprawa świadomości ekologicznej pozytywne: poprawa jakości przestrzeni w związku z eliminacją nielegalnych wysypisk	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Przeprowadzenie kontroli składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne. Kontrola wymogów dyrektywy Rady 1999/31 /WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów	wszystkie komponenty	pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzeprisaną gospodarką odpadami pozytywne: wykrycie nieprawidłowości związanych z nieprawidłową gospodarką odpadami	długoterminowe chwilowe	pośrednie	-	-
	ludzie	pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem pozytywne: wzrost świadomości społeczeństwa	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
Ustanowienie selektywnego sposobu zbierania odpadów komunalnych, w którym selektywne zbieranie będzie obejmować m.in.: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkła i opakowania wielomateriałowe. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych ulegających	wszystkie komponenty i ekosystemy	pozytywne: zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska spowodowane nieprawidłową gospodarką odpadami oraz deponowaniem nieprzetworzonych odpadów na	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji zapewniającego utrzymanie wymaganych prawem poziomów odzysku i unieszkodliwiania odpadów Wskazanie mieszkańcom miejsc w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych Przejęcie obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych		składowiskach pozytywne: poprawa stanu środowiska i skuteczności jego ochrony pozytywne: wzrost świadomości społeczeństwa				
		negatywne: możliwość powstawania odorów związanych z magazynowaniem i mechaniczno-biologicznym przetwarzaniem odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	-
Organizowanie przetargów na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy lub na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne Kierowanie się i ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	ludzie	pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem pozytywne: wzrost świadomości społeczeństwa	długoterminowe stałe	bezpośrednie	-	-
	wszystkie komponenty	pozytywne: poprawa skuteczności ochrony środowiska a w efekcie również poprawa jakości środowiska	długoterminowe stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Działania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi						
Prowadzenie kontroli przedsiębiorców w celu oceny zaprzestania użytkowania instalacji i urządzeń zawierających PCB Prowadzenie kontroli terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych	wszystkie komponenty	pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową gospodarką odpadami pozytywne: wykrycie nieprawidłowości związanych z nieprawidłową gospodarką odpadami	długoterminowe chwilowe	pośrednie	-	-
Prowadzenie kontroli organizacji odzysku, podmiotów zbierających oraz zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego Prowadzenie kontroli stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji	ludzie	pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem pozytywne: wzrost świadomości społeczeństwa	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie postępowania z odpadami niebezpiecznymi	ludzie	pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem pozytywne: wzrost świadomości społeczeństwa	długoterminowe stałe	bezpośrednie	-	-
	wszystkie komponenty	pozytywne: poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony	długoterminowe stałe	pośrednie	-	-
Działania w zakresie gospodarki pozostałymi rodzajami odpadów						
Prowadzenie kontroli obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, zagospodarowania osadów ściekowych Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów w zakresie prawa gospodarki	wszystkie komponenty	pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową gospodarką odpadami wydobywczymi oraz opakowaniami i odpadami	długoterminowe chwilowe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
opakowaniami i odpadami opakowaniowymi		opakowaniowymi pozytywne: wykrycie nieprawidłowości związanych z nieprawidłową gospodarką odpadami				
	ludzie	pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem pozytywne: wzrost świadomości społeczeństwa	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
Dostosowanie instalacji, działalności zakładów wydobywczych w województwie do wymagań prawnych wynikających z ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. Nr 138, poz. 865) Monitoring ilości powstających odpadów oraz systemu gospodarki odpadami w sektorze gospodarczym	ludzie	pozytywne: wzrost efektywności zarządzania środowiskiem pozytywne: wzrost świadomości społeczeństwa	długoterminowe stałe	bezpośrednie	-	-
	wszystkie komponenty	pozytywne: poprawa stanu środowiska i skuteczności jego ochrony pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadami pozytywne: kontrola stanu środowiska przez prowadzony monitoring gospodarki odpadami	długoterminowe stałe	pośrednie	-	-

Tabela 3. Matryca środowiskowych oddziaływań realizacji planowanych inwestycji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w podziale na poszczególne regiony (Tab. „Planowane inwestycje w zakresie gospodarki odpadami w województwie zachodniopomorskim” przedstawiona w WPGO 2012)

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
REGION SZCZECIŃSKI						
Organizacja systemu kompleksowej edukacji ekologicznej w gminie Chojna (Centrum Edukacji Ekologicznej)	wszystkie ekosystemy	pozytywne: poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony dzięki wzrostowi świadomości ekologicznej społeczeństwa	długoterminowe stałe	pośrednie	-	-
Podnoszenie edukacji ekologicznej mieszkańców gminy Mieszkowice w zakresie gospodarowania odpadami	ludzie	pozytywne: poprawa świadomości ekologicznej, wytworzenie postaw właściwego postępowania z odpadami	długoterminowe stałe	bezpośrednie	-	-
Organizacja systemu kompleksowej edukacji ekologicznej w gminie Cedynia		pozytywne: poprawa jakości przestrzeni w związku z eliminacją nielegalnych wysypisk				
Usprawnienie systemu selektywnej zbiórki odpadów w gminie Mieszkowice	wszystkie ekosystemy	pozytywne: poprawa jakości środowiska	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów (Gmina Banie, Gmina Cedynia)	ludzie	pozytywne; zmniejszenie ilości deponowanych odpadów na składowiskach poprzez selektywną zbiórkę	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
Instalacja pojemników do selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy Chojna		pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami				
Organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy Cedynia	powietrze	pozytywne: możliwość eliminacji spalania odpadów w piecach domowych podczas systemu selektywnej zbiórki odpadów	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
Właściwe zagospodarowanie odpadów nienadających się do dalszego						

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
zagospodarowania (Gmina Mieszkowice)	wody	pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu; pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
Rekultywacja nieczynnego składowiska „Kaliska”	wszystkie ekosystemy	pozytywne: poprawa jakości środowiska	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Likwidacja „dzikiego wysypiska” w Starym Czarnowie Rekultywacja nieczynnego składowiska pod Cedynią (obręb Radostów)	ludzie	pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Rekultywacja składowiska w Lubiechowie Górnym Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Pławienku w latach 2013-2017 Rekultywacja składowiska odpadów w Pawalicach Kontynuacja rekultywacji nieczynnego składowiska odpadów obręb ewidencyjny Dębsko, gm. Kalisz Pomorski	powietrze	negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu odpadów	krótkoterminowe, chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na rekultywacji składowisk oraz modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	sprawne przeprowadzenie prac stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska, eliminację odorów
	wody	pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu likwidację odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		negatywne: płoszenie zwierząt na terenach i w otoczeniu realizacji działań rekultywacyjnych	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na rekultywacji składowisk oraz modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Budowa stacji przeładunkowej na terenie rekultywowanego składowiska w Chojnie (Eko-Mysł Sp. z o.o. – ZZO Dalsze) Budowa przez Eko-Mysł Sp. z o.o. w Dalsze instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych Budowa kompostowni przyzłomowej na terenie zakładu Eko-Mysł Sp. z o.o.	wszystkie ekosystemy	pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Budowa Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego	ludzie	pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
Budowa instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Szczecinie (Remondis) Budowa instalacji przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych w Szczecinie (Remondis) Budowa instalacji sortowania selektywnie zebranych odpadów opakowaniowych (tworzyw sztucznych, papieru, aluminium, opakowań wielomateriałowych) oraz papieru nieopakowaniowego w Szczecinie (Remondis)		negatywne: emisja spalin podczas budowy lub rozbudowy instalacji (maszyny budowlane) negatywne: emisja hałasu podczas budowy lub rozbudowy instalacji negatywne: możliwość wytwarzania odorów związanych z magazynowaniem i mechaniczno-biologicznym przetwarzaniem odpadów	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	sprawne przeprowadzenie prac stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska
Budowa instalacji mechaniczno-biologicznego unieszkodliwiania odpadów na składowisku w Łęczycy		powietrze	negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu i przetwarzania odpadów	długoterminowe, chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
					oraz rekultywacji składowisk	
	wody	pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami oraz rekultywacji składowisk	przewodzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu; wydłużenie żywotności składowisk odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	uwzględnienie ochrony krajobrazu podczas realizacji inwestycji

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów poprawa lub pogorszenie warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji				
		negatywne: przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową negatywne: powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych negatywne: usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji negatywne: powstawanie odpadów budowlanych negatywne: wzrost wydobycia surowców budowlanych	długoterminowe, stałe krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów) wprowadzenie nasadzeń zieleni
Zakup nowej oraz modernizacja istniejącej infrastruktury transportowej dla odbioru odpadów komunalnych (Gmina Chojna)	wszystkie ekosystemy	pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
	ludzie	pozytywne: usprawnienie systemu gospodarki odpadami	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	powietrze	negatywne: emisja spalin negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu odpadów	długoterminowe chwilowe	pośrednie	-	zastosowanie środków transportu, które powodują jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska
REGION CZG RXXI						
Rekultywacja zamkniętego składowiska odpadów w Kłębkach w latach 2012-2014 Zamknięcie składowiska w Kusinie i jego rekultywacja Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Reclaw, gm. Wolin	wszystkie ekosystemy	pozytywne: poprawa jakości środowiska	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
	ludzie	pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	powietrze	negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu odpadów	krótkoterminowe, chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na rekultywacji składowisk oraz modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	sprawne przeprowadzenie prac stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska, eliminację odorów
	wody	pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu likwidację odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na rekultywacji składowisk oraz modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	przewodzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
Budowa Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w m. Śniatowo Budowa Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami w Ślajsinie, gm. Nowogard Budowa Stacji Przeladunkowej Odpadów w Mielenku Drawskim (gm. Drawsko Pomorskie)	wszystkie ekosystemy	pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Budowa Stacji Przeladunkowej Odpadów w Mokrawicy (gm. Kamień Pomorski)	ludzie	pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Budowa Stacji Przeladunkowej Odpadów w Świnoujściu Budowa Bioenergetycznego Centrum Przetwarzania Odpadów Biodegradowalnych w Glicku Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów i Budowa Kompostowni w Pobierowie (Gmina Rewal) Utylizacja azbestu (Gmina Stepnica)		negatywne: emisja spalin podczas budowy lub rozbudowy instalacji (maszyny budowlane) negatywne: emisja hałasu podczas budowy lub rozbudowy instalacji negatywne: możliwość wytwarzania odorów związanych z magazynowaniem i mechaniczno-biologicznym przetwarzaniem odpadów	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	sprawne przeprowadzenie prac stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska
	powietrze	negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu i przetwarzania odpadów	długoterminowe chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami oraz rekultywacji składowisk	stosowanie najlepszych dostępnych technologii
	wody	pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt				
		negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami oraz rekultywacji składowisk	przewodzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu; wydłużenie żywotności składowisk odpadów pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów poprawa lub pogorszenie warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	uwzględnienie ochrony krajobrazu podczas realizacji inwestycji
		negatywne: przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie	ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji racjonalna gospodarka

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		negatywne: powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych negatywne: usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji negatywne: powstawanie odpadów budowlanych negatywne: wzrost wydobycia surowców budowlanych	krótkoterminowe, chwilowe		instalacji z zakresu gospodarki odpadami	materiałami (minimalizacja powstających odpadów) wprowadzenie nasadzeń zieleni
REGION SZCZECINECKI						
Budowa punktów selektywnego zbierania odpadów na terenie miasta Borne Sulinowo	wszystkie ekosystemy	pozytywne: poprawa jakości środowiska pozytywne; zmniejszenie ilości deponowanych odpadów na składowiskach poprzez selektywną zbiórkę	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
	ludzie	pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami,	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	powietrze	pozytywne: możliwość eliminacji spalania odpadów w piecach domowych podczas systemu selektywnej zbiórki odpadów	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	wody	pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej				
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu; pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
Budowa zakładu utylizacji odpadów komunalnych w miejscowości Jeziorki, gm. Barwice Wykonanie instalacji odgazowania składowiska odpadów w Bornem Sulinowie Zamknięcie składowiska odpadów i jego rekultywacja na działce nr 4/20 o pow. 0,24 ha w m. Dargosław, gm. Brojce	wszystkie ekosystemy	pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Modernizacja Zakładu Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym, polegająca na doposażeniu zakładu w urządzenia i obiekty umożliwiające prowadzenie procesu mechanicznego sortowania odpadów komunalnych zmieszanych na poszczególne frakcje Budowa stacji przeładunku odpadów komunalnych na terenie funkcjonującego Zakładu Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym, gm. Polczyn-Zdrój Utworzenie linii sortowniczej odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki (szkło, plastik, makulatura, odpady wielkogabarytowe itp.) na terenie gminy Brojce	ludzie	pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		negatywne: emisja spalin podczas budowy lub rozbudowy instalacji (maszyny budowlane) negatywne: emisja hałasu podczas budowy lub rozbudowy instalacji negatywne: możliwość wytwarzania odorów związanych z magazynowaniem i mechaniczno-biologicznym przetwarzaniem odpadów	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	sprawne przeprowadzenie prac stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska
	powietrze	negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu i przetwarzania odpadów	długoterminowe chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	stosowanie najlepszych dostępnych technologii
	wody	pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami oraz rekultywacji składowisk	prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu; wydłużenie żywotności składowisk odpadów pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów poprawa lub pogorszenie warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	uwzględnienie ochrony krajobrazu podczas realizacji inwestycji

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
		negatywne: przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową negatywne: powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych negatywne: usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji negatywne: powstawanie odpadów budowlanych negatywne: wzrost wydobycia surowców budowlanych	długoterminowe, stałe krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów) wprowadzenie nasadzeń zieleni
REGION KOSZALIŃSKI						
Wdrożenie systemu zbiórki i gromadzenia odpadów komunalnych dla 100% mieszkańców (Gmina Biesiekierz)	wszystkie ekosystemy	pozytywne: poprawa jakości środowiska pozytywne; zmniejszenie ilości deponowanych odpadów na składowiskach poprzez selektywną zbiórkę	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Wdrażanie systemu selektywnej zbiórki odpadów obejmujący następujące frakcje: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe, odpady komunalne ulegające biodegradacji (Gmina Biesiekierz)	ludzie	pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami,	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
Utworzenie punktu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw	powietrze	pozytywne: możliwość eliminacji spalania odpadów w piecach domowych podczas systemu selektywnej zbiórki odpadów	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
domowych (Gmina Biesiekierz) Budowa gminnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych (Gmina Postomino) Zakup programu komputerowego do obsługi gospodarki odpadami (Gmina Tychowo)	wody	pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu; pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
Likwidacja dzikich wysypisk odpadów (Gmina Biesiekierz)	wszystkie ekosystemy	pozytywne: poprawa jakości środowiska	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Rekultywacja nieczynnego składowiska odpadów w Mielnie	ludzie	pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	powietrze	negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu odpadów	krótkoterminowe, chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na rekultywacji składowisk oraz modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	sprawne przeprowadzenie prac stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska, eliminację odorów
	wody	pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu likwidację odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		negatywne: płoszenie zwierząt na terenach i w otoczeniu realizacji działań rekultywacyjnych	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami oraz rekultywacji składowisk	prorowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Rozbudowa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gwiazdowie, gm. Sławno Budowa Stacji Przeladunkowej Odpadów Komunalnych (SPOK) na terenie gminy Kołobrzeg Budowa bioelektrowni do produkcji energii i bionawozów zlokalizowana na dz. nr 379/14 obręb ewidencyjny Drzonowo, gm. Kołobrzeg Budowa bioelektrowni do produkcji energii i bionawozów zlokalizowana na dz. nr 306/4 obręb ewidencyjny Korzystno, gm. Kołobrzeg	wszystkie ekosystemy	pozytywne: zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane złą gospodarką odpadową pozytywne: zmniejszenie zagrożenia związanego ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	-
Budowa instalacja do produkcji energii ze źródeł odnawialnych metodą quasi-pirolizy niskotemperaturowej z katalityczno-adsorpcyjnym systemem oczyszczania gazów odlotowych dz. nr 314/7 obręb ewidencyjny Korzystno, gm. Kołobrzeg	ludzie	pozytywne: poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
Budowa Zakładu termicznego przekształcania odpadów dla miasta i gmin Pomorza Środkowego w Koszalinie Uruchomienie linii sortowniczej do wydzielenia ze strumienia odpadów zmieszanych frakcji energetycznej, odpadów biodegradowalnych i balastu w miejscowości Jarosławiec		negatywne: emisja spalin podczas budowy lub rozbudowy instalacji (maszyny budowlane) negatywne: emisja hałasu podczas budowy lub rozbudowy instalacji negatywne: możliwość wytwarzania odorów związanych z magazynowaniem i mechaniczno-biologicznym przetwarzaniem odpadów	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	sprawne przeprowadzenie prac stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Budowa instalacji kanalizacyjnej dla odwodnienia istniejącego placu kompostowego na terenie ZOO, gm. Sianów Rozbudowa istniejącej hali sortowniczej pod tymczasowe posadowienie rozdrabniacza do przesortowanych odpadów komunalnych na terenie ZOO, gm. Sianów	powietrze	negatywne: możliwość zanieczyszczenia powietrza negatywne: możliwość powstawania odorów podczas transportu i przetwarzania odpadów	długoterminowe chwilowe	pośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	stosowanie najlepszych dostępnych technologii
Budowa wewnątrz zakładowej stacji do magazynowania i dystrybucji oleju napędowego na terenie ZOO, gm. Sianów	wody	pozytywne: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej	długoterminowe, stałe	bezpośrednie, pośrednie	-	-
Posadowienie kontenera z agregatem prądotwórczym na terenie ZOO, gm. Sianów	różnorodność biologiczna, zwierzęta, Natura 2000	pozytywne: wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb pozytywne: poprawa warunków bytowania zwierząt	długoterminowe, stałe	pośrednie	-	-
		negatywne: płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji	krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami oraz rekultywacji składowisk	przewodzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów

Działania	Komponent środowiska lub typ ekosystemu	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Czas trwania	Rodzaj	Informacja o możliwym oddziaływaniu skumulowanym	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
	powierzchnia ziemi, rośliny, krajobraz, zasoby kopalin	pozytywne: poprawa jakości gleb pozytywne: poprawa warunków dla rozwoju roślin pozytywne: zwiększenie poziomów odzysku i recyklingu; wydłużenie żywotności składowisk odpadów pozytywne: ograniczenie lub wyeliminowanie ilości odpadów trafiających na tzw. „dzikie wysypiska” odpadów poprawa lub pogorszenie warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji	długoterminowe, stałe	bezpośrednie	-	uwzględnienie ochrony krajobrazu podczas realizacji inwestycji
		negatywne: przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową negatywne: powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych negatywne: usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji negatywne: powstawanie odpadów budowlanych negatywne: wzrost wydobycia surowców budowlanych	długoterminowe, stałe krótkoterminowe, chwilowe	bezpośrednie	Możliwe oddziaływanie skumulowane z zadaniami polegającymi na: modernizacji, budowie bądź rozbudowie instalacji z zakresu gospodarki odpadami	ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów) wprowadzenie nasadzeń zieleni

Z analizy celów i zadań wynika, że realizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego może nieść za sobą nie tylko wyłącznie pozytywne skutki, ale i takie, które w praktyce mogą być źródłem zagrożenia dla środowiska. Konieczne są, zatem działania zapobiegające i ograniczające prawdopodobne negatywne oddziaływania, które zostały przedstawione w tabelach powyżej oraz w kolejnym rozdziale.

13. ŚRODKI ZAPOBIEGAJĄCE ORAZ OGRANICZAJĄCE PRAWDOPODOBNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Patrząc przez pryzmat celu, w jakim jest opracowywany i realizowany Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego, należy uznać, że środkami zapobiegającymi prawdopodobnemu negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są między innymi rozwiązania zaproponowane w projekcie aktualizacji tego dokumentu. Możliwe, że realizacja niektórych zaplanowanych zadań wymagać będzie wykonania szczegółowego raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Zarówno w przypadku działań wskazanych w niniejszej prognozie jak i tych, które mogą zaistnieć w trakcie realizacji Planu, należałoby podjąć przede wszystkim następujące środki zapobiegające oraz ograniczające prawdopodobnie negatywne oddziaływanie na środowisko:

- zapewnienie wysokiego poziomu przebiegu procedur oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć stanowiących praktyczny wymiar realizacji WPGO;
- ścisły nadzór merytoryczny nad prawidłową realizacją WPGO oraz miarodajny monitoring stanu środowiska, analiza wyników monitoringu oraz podejmowanie działań adekwatnych do otrzymanych wyników;
- zapewnienie zgodności wydawanych decyzji administracyjnych z POŚ oraz ustawą o odpadach, a także zasadami ochrony środowiska – m.in. poprzez włączanie się do postępowań administracyjnych różnych kompetentnych podmiotów;
- ścisła egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminach utrzymania czystości i porządku w gminach oraz w przepisach prawnych;
- analiza informacji o stanie i ochronie środowiska;
- cykl działań edukacyjnych dla społeczeństwa.

Potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, ponieważ skala wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań i zastosowanych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji, także pozwoli istotnie ograniczyć te oddziaływania.

Szczegółowe działania ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko zostały przedstawione w Tabelach 2 i 3, w kolumnie: Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań.

14. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

W większości proponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach WPGO mają zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. Rozwiązania alternatywne dla przedsięwzięć poprawiających walory środowiskowe nie mają uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto prognoza ta ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla poszczególnych działań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy realizacji nowych inwestycji należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, a także warianty organizacyjne.

Przeprowadzona analiza oraz wynikająca z niej ocena zapisów WPGO pozwala na stwierdzenie, że aktualizacja WPGO nie spowoduje środowiskowych oddziaływań o znaczeniu transgranicznym. Poprzez powiązanie z innymi dokumentami wyznaczającymi ramy dla realizacji późniejszych przedsięwzięć i z problemami dotyczącymi ochrony środowiska należy uznać, iż realizacja zapisów przedmiotowego dokumentu nie spowoduje zwiększenia negatywnego wpływu na środowisko.

15. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Podział administracyjny województwa zachodniopomorskiego	16

16. SPIS TABEL

Tabela 1. Obszary Natura 2000 na terenie województwa zachodniopomorskiego	22
Tabela 2. Matryca środowiskowych oddziaływań realizacji przedsięwzięć w zakresie gospodarki odpadami zaplanowanych w harmonogramie rzeczowo-finansowym WPGO	50
Tabela 3. Matryca środowiskowych oddziaływań realizacji planowanych inwestycji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w podziale na poszczególne regiony (Tab. „Planowane inwestycje w zakresie gospodarki odpadami w województwie zachodniopomorskim” przedstawiona w WPGO 2012)	61